

YESHIVAT SHAALVIM PRESENTS

Sha'alei Teshuva

September 2017 • Tishrei 5778

WE ARE SHA'ALVIM

Rav Michael Yammer ROSH YESHIVA

Rav Ari Waxman MENAHEL, MOTY HORNSTEIN INSTITUTE FOR OVERSEAS STUDENTS

Rav Aryeh Leibowitz

Rav Yamin Goldsmith
MENAHEL, SHA'ALVIM FOR WOMEN (SFW)

Mrs. Michele Elmaleh
ASSISTANT DEAN, SHA'ALVIM FOR WOMEN

Rav Reuven Ungar DIRECTOR, ALUMNI RELATIONS

OFFICERS

Mr. Moshe Orenbuch
PRESIDENT

Mr. Jacob Weichholz
CHAIRMAN

Mr. Alan S. Miller TREASURER

Mr. Paul Rubin SECRETARY

Mr. Joey Bodner VICE PRESIDENT

Mr. Alex Hornstein VICE PRESIDENT

Mr. Allen Pfeiffer VICE PRESIDENT

Rav Stuart Wagner VICE PRESIDENT

Mr. Baruch (Burton) Weinstein VICE PRESIDENT

Mr. Harvey Wrubel VICE PRESIDENT

Meir Rosenfeld
DEVELOPMENT CONSULTANT

BOARD OF DIRECTORS

Mr. S. Daniel Abraham
Mr. Zev S. Berman
Mr. Chaim Book
Mr. Arie Buchman
Mrs. Elana Butler-Pelcovitz
Mr. Milton Cohen
Dr. Michael Elman
Mr. Allen I. Fagin
Mr. Jackie Feigenbaum

Mr. Joseph Genachowski Mr. Daniel Gerber Mr. David Goldsmith Mr. Richard Hagler Mrs. Amy Kahn Mr. David Markowitz Mrs. Rhoda Miller Mr. Jonathan Neiss Mr. Donald Press

Mr. Kalman Renov Mr. Meir Rosenfeld Mr. Richard Scharlat Mr. Aryeh Schlusselberg Rav Allen Schwartz Mr. Steven Usdan Mr. David Zeffren

YESHIVAT SHA'ALVIM

D.N. Shimshon , 99784 (08) 927-6652 Fax (08) 927-6516 shaalvim@shaalvim.co.il

SHA'ALVIM FOR WOMEN

Ella Residence 21 Hadishon Street Malcha, Jerusalem, 96956 02-678-4062 Fax: 02-678-0342 sfw.shaalvim@gmail.com

YESHIVAT SHA'ALVIM, INC

PO Box 960426 Inwood, NY 11096 (718) 677-7200 Fax (718) 677-3080 office@usshaalvim.org

WWW.SHAALVIM.ORG

TABLE OF CONTENTS

Divrei Torah from the Rosh Yeshiva, Rebbeim and Guests

- The Mitzvah of Teshuva: Change or Realization of Self-Potenial?
- Rav Michael Yammer
- Tfilah B'ratzon
 - **Ray Yamin Goldsmith**
- בין כסה לעשור
 - **Rav Yehezkel Yakovson**
- מלכיות זכרונות ושופרות
 - Ray Shalom Rosner
- Rosh HaShana, Yom Kippur and the Ten Days In Between
 - Rav Gershon Turetsky
- Understanding Balance in Avodas Hashem as Illustrated Through Charata
 - Rav Ezra Shapiro
- אבינו מלכנו
 - **Ray Dovid Lebor**
- From Rosh Hashanah to Daled Minim: We Need You!
 - Rav Yaacov Feit
- From Tisha Be'Av to Aseret Yemei Teshuva; What is The Focus?
 - Rav Reuven Ungar
- 30 About Shaalvim Educational Institutions

This publication has been anonymously sponsored

in honor of all the Rebbeim and Ra'amim and Magidei Shiur who continue to teach, inspire and guide our young adults in both Sha'alvim and SFW.

A Message from Our Leadership...

ear Friends,
Elul has begun and with it we have
welcomed sixty-five Shana Aleph, thirty-four
Shana Bet and two Shana Gimmel young men to the
Moty Hornstein Institute for Overseas Students at
Yeshivat Sha'alvim as well as eighty young women at
Sha'alvim for Women in Shana Aleph, with another
eight returning for Shana Bet.

In addition, we have 39 students in Shana Aleph of the Hesder program, and its strong growth helps makes our Beit Medrash an inspiring Makom Torah, and serves as an everyday reminder of the centrality of Eretz Yisrael to our Yeshiva.

This new year marks the first full year of our new Administration, led by our Rosh Yeshiva, Rav Michael Yammer, Shlita, whose tireless efforts and vision have enhanced the Yeshiva immeasurably.

In the past year we moved into our new dormitory at the Yeshiva, which has proven to be a wonderful new home for our Talmidim, and which will clearly help their ability to reach their goals. While the physical work has now been completed, we are still looking for partners to help us fund the project.

SFW is also enjoying a record year in enrollment thanks to the tireless efforts of Rav Yamin Goldsmith and Michelle Elmaleh as well as their entire talented team.

With the help of Hashem, we continue to grow and have much to celebrate and for which to be thankful. We are blessed that we are able to continue fulfilling our mission of educating young men and women at the highest levels of Torah scholarship and preparing each student - according to his or her abilities - to life after the Yeshiva.

With the Yamim Noraim nearly upon us, we turn to you, our alumni, parents and friends to ask for your help supporting the Yeshiva. Our work on the Yeshiva campus, as well as at Shaalvim for Women, in addition to our activities supporting Torah learning in Israel and around the world require meaningful resources. There are still dedication opportunities remaining in our dormitory project, as well as opportunities to sponsor learning at the Yeshiva and SFW.

Please enjoy the attached Divrei Torah from our Roshei Yeshiva, Ramim, and distinguished Alumni.

Thank you in advance for your partnership, friendship and support of the Yeshiva

Best wishes for a shana Tova umetuka,

Moshe Orenbuch

President

Jacob Weichholz Chairman

The Mitzvah of Teshuva: Change or Realization of Self-Potenial?

Rav Michael Yammer, Rosh HaYeshiva

Por this mitzvah, which I command you today, is not hidden from you, nor is it distant. It is not in heaven which would cause us to say 'who will ascend to heaven and take it for us and convey to us what is written for us to fulfill it?'. It is not overseas which would cause us to say 'who will travel overseas and take it for us and convey to us what is written for us to fulfill it?'. For it is very close to you, in your mouth and in your heart to fulfill it. (Sefer Devarim 30:11-14)

The Ramban explains that the mitzvah which is being referred to is the mitzvah of Teshuva. He counts this as one of the 613 mitzvot.

A. What is the definition of Teshuva?

B. Why in specfic reference to this mitzvah does the Torah state that it is very close to us in our mouth and heart to fulfil it? Why would we think that it is located in heaven/overseas?

C. In practical terms, what are we obligated to do? The Chida raises an interesting question: We know that a negative commandment which is attached to a positive commandment (*lav hanitak le'aseh*) does not include the punishment of lashes (as the performance of the positive commandment rectifies the violation which had been perpetrated). The Chida asks, if the mitzva of Teshuva is a positive commandment, there will never be lashes because every transgression is attached to the mitzvah of Teshuva. Immediately upon the violation of a prohibition there is a positive commandment to do Teshuva, thus negating the existence of lashes.

In reference to the verse that "it isn't in heaven" the Midrash states: "And if you say: 'Perhaps I gave

you the Torah for your detriment?', I only gave it to you for your benefit, for the angels desired it and it was concealed from them...from the angels it is hidden, but from you it is not hidden. How do we know this? From what is written 'For this mitzvah, which I command you today, is not hidden from you' (Devarim Rabba, Nitzavim, Parsha 8).

"And if you say 'Pehaps I gave you the Torah for your detriment?"- what generates this presumption? How do the angels prove that the Torah is beneficial and negative?

Rav Kook in "*Orot HaTeshuva*," and in his footsteps his son, Rav Tzvi Yehuda Kook, answer the question of the Chida. Based on their explanation we can understand the definition of the mitzvah of Teshuva.

In a case of a negative commandment attached to a positive commandment, without the violation the positive commandment would not exist. The violation generates the mitzvat aseh. However, Teshuva exists even without the perpetration of a violation. The definition of the mitzvah of Teshuva is not limited to erasing transgressions; rather it obligates us to attain the maximum connection with Hashem that is possible. Be a great person, don't settle for being average. Reach your potential. Go for the maximum in connection with Hashem, in learning Torah, in doing chesed, in recognizing that Hashem is always in front of us. Even for a person who has not sinned there is a mitzvah of Teshuva. Therefore violations are not automatically classified as lav hanitak le'aseh.

Contemporary culture educates towards reaching

Rosh HaYeshiva Rav Michael Yammer attended the Netiv Meir Yeshiva High School and Yeshivat Hesder Sha'alvim, serving as long time Ra"M prior to becoming Sgan Rosh Yeshiva and Rosh Yeshiva. Rav Yammer is the author of an extensive volume on contemporary halachic topics.

results as quickly as possible. It does not educate sufficiently towards hard work, depth and realization of the maximum that a person can achieve. Without hard work and reaching the maximum of one's potential, greatness will not be achieved. The mitzvah of Teshuva educates a person to be great, to reach his potential. The mitzvah of Teshuva proclaims "Don't be average." A person without sins can be average, and Teshvua must be done. Thus the mitzvah of Teshuva exists even in the absence

of sin. Of course it includes erasing sins and confessing our crimes, viduy, because a person who sins is not great. Thus the definition of maximizing one's potential includes dealing with the ramifications of sin, but "erasing sins" does not define the mitzvah of Teshuva.

The Mitzvah of
Teshuva and Aseret
Yemei Teshuva lead each
person to ask himself:
"Am I striving towards
perfection, and what
am I doing to maximize
my connection with
Hashem?"

What am I truly striving for? Is my prime interest to strive for perfection? Is my primary goal to learn Torah at every available moment, to live a broad life and not a double life?

Who qualifies as an absolutely righteous person, a *tzaddik gamur*; who is immediately written and inscribed for life? A person who strives to maximize his connection with Hashem.

In reference to Teshuva the Torah states that it is not far from us. Specifically in reference to the mitzvah of Teshuva one may presume that we must change ourselves, something which is not realistic. The verses teach us that that this is not the intention of the mitzvah of Teshuva. Teshuva means be yourself! In your mouth and in your heart! Realize your potential, with your unique personality. Are we ruled by the Divine part of us, or by our physical components? Is the neshama dominant, or the body? Are we in tune with our inner self?

This is the meaning of the Midrash "Perhaps I

One may presume that to do Teshuva we must change ourselves, something which is not realistic. The verses teach us that that this is not the intention of the mitzvah of Teshuva. Teshuva means be yourself! In your mouth and in your heart! Realize your potential, with your unique personality.

gave you the Torah for your detriment?"Perhaps the Torah intends for a person to change himself (which arouses oppostion). No! "I only gave it to you for your benefit," in order that we become as good as possible. Thus in education we must be careful not to change the child, but rather to "educate him according to his path," according to his unique qualities. The Torah was not given to angels because they have no challenges, no yetzer hara. They already have realized their potential, they do not require the

Torah to assist them to achieve this state.

In "Ain Ayah" Rav Kook explains that this is the difference between Rabi Meir and his wife Bruria in reference to the violent hooligans, *biryonim*, who harassed the rav. Rabi Meir prayed that they die, as they profaned The Name, and their death would yield a Sanctification of The Name. Bruria objected; the verse refers to "sins leaving the world," not sinners leaving the world. Instead of praying that they die, Rabi Meir should pray that they embark upon

Teshuva (which Rabi Meir proceeded to do, with positive results).

Rav Kook asks how one can pray for someone else to do Teshuva? Teshuva is a personal decison, an act of clarification of the self; how is it relevant for one to beseech Hashem to cause someone to do this? Furthermore, why didn't Rabi Meir pray for the *biryonim* to do teshuva in the first place?

Rav Kook explains that the argument between Rabi Meir and his wife refers to the essence of the G-dly part of people. Rabi Meir originally maintained (and this thought is expressed by Rav Hirsch in his volume "The Mitzvot as Symbols") that the neshama is what a person absorbs into himself. If holy content, the person becomes holy; if filth, than the converse. Thus the biryonim deserved to die as they were saturated with impurity. Bruria told Rabi Meir that every Jew contains sanctity, and strives for good. The biryonim were saturated with sanctity, however the trials & tribulations of life generated a spiritual blockade that prevented their pure, inner essence from positively influencing themselves. Rabi Meir was entitled to request from Hashem to do something which would lead them to decide to remove the blockade. This would enable the good to flow in and influence them in a positve direction. Examples of this include being fired from work and associating in the new environment with people on a higher spiritual plane or witnessing a traffic accident which would cause them people to change their path in life.

I have a friend who did Teshuva after a Molotov cocktail was thrown on him while he was a soldier in Tzahal. This caused him to think about his life, and to strive to get close to Hashem. He has been studying Torah for 20 years, and is qualified to serve as a rabbinic judge, a *dayan*. This is what Bruria taught Rabi Meir. You just have to remove the blockade.

The halacha mentions practices that we adhere to during the Aseret Yemei Teshvua, although we are lenient throughout the years (such as consuming bread from gentiles). A student asked me "Isn't this a charade, as it is known that the day after Yom Kippur I will revert to being lenienet?" I responded that the Aseret Yemei Teshuva represent the understanding of which spiritual level we strive for and are capable of achieving. It is not a charade.

I asked a person who endured captivity by the enemy what lessons for life he derived from that experience. He responded: "I never imagined that I possessed the qualities needed to survive the conditions of captivity. I discovered realms of myself that I did not know of."

This is the essence of the mitzvah of Teshuva and of the Aseret Yemei Teshuva. Discover yourself, recognize what you are capable of. Live on a higher plane; a plane of "Hashem is constantly in front of me. *Shiviti Hashem Lenegdi Tamid.*"

May we merit to experience "In your mouth and heart to fulfill".

Rav Yammer's article has been dedicated by **Burton and Esther Weinstein**for a refuah shleimah for

ראובן איתן בן חוה בריינע

Tfilah B'ratzon Rav Yamin Goldsmith

t least three times a day we ask Hashem to accept our tefillot with "ratzon." In the bracha of Re'tzei we say,

רְצֵה ה' אֶלֹקֵינוּ בְּעַמְּךּ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִּלֶּתָם וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִּדְבִיר בֵּיתֶךּ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִּלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תִּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךּ

And, at the conclusion of every amidah we say (from Tehillim 19)

יִהִיוּ לְרָצוֹן אָמָרֵי פִּי וְהָגִיוֹן לְבִּי לְפָנֵיךְ...

Let the words of my mouth and the meditation of my heart be acceptable before You...

In our tefillot on Rosh Hashana, just after the Shofar blasts, we also use the same terminology when we say: וּתַּקַבֵּּל בַּרְחֵמִים וּבַרַצוֹן סֵדָר מַלְכִיּוֹתַנוּ ...

...and accept our Malchyot [shofar set] with mercy and "ratzon"

This expression is found in Tanach as well. For example, in reference again to Korbanot/Tefillot (and the passuk we quote every day in selichot), we quote Yeshayahu 56:7:

וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִּׁמֵּחְתִּים בְּבֵית תְּפִּלֶּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לָרַצוֹן עַל מִזִבְּחִי...

I bring them to My holy mountain, and make them joyful in My house of prayer; their burnt-offerings and their sacrifices shall be acceptable upon My altar...

What does all this mean? What does it mean when we ask Hashem to accept our Tefillot ברצון? We can understand what it means to have our tefillot accepted "b'rachamim" - we pray to Hashem that although we may not be worthy of having our tefillot answered, we ask Him to accept them anyway out of mercy.

But what does it mean to have our tefillot accepted with 'ratzon'?

Rabbi Yosef Dov Soloveitchik (quoted in Mipninei

Harav p. 36) says that very often a person davens for something very passionately. These people are certain that they want that thing - perhaps to find an appropriate spouse, for financial success, to land that perfect job, whatever the case may be. However, we do not always know what is best for us. Only Hashem, the All-Knowing One, knows for sure what is ultimately good for us. Rabbi Soloveitchik himself recounts how he, as a younger man in Europe, used to daven fervently to Hashem to grant him his wish not to have to go to America. He was learning very well and he was upset that his father, Rav Moshe Soloveitchik, accepted the position of Rosh Yeshiva at Yeshiva University, forcing Rabbi Soloveitchik and his siblings to emigrate to America. In those days, America was almost a spiritual wasteland! Afterwards, seeing the destruction that befell our people there, the Rav thanked Hashem for not acquiescing to his requests.

Therefore, after all our requests and wishes are enumerated in front of G-d, after we have said everything we think we want, we ask Hashem to accept our prayers "בְּרֶצוֹן." Our tefillot should please be accepted, but only if they are with 'ratzon' - only if they are, ultimately and in the eyes of Hashem, good for us.

On that same note, Rabbi Shalom Rosner of Kehillat Nofei Hashemesh in Beit Shemesh quotes the *Ktav Sofer* (Rabbi Avraham Shmuel Binyomin Sofer, d. 1871) on Parshat Nasso that this perhaps is the idea of the Mishna in the 2nd perek of Pirkei Avot:

יישָאַתָּה מִתְפַּלֵל, אַל תַּעַש תְּפִלְּתְּדּ קָבַע, אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים...

לִפְנֵי הַמַּקוֹם בַּרוּךְ הוּא

When you pray, do not make your prayer fixed but rather [pray for] mercy and compassion before the Hashem

Menahel of SFW, Rav Yamin Goldsmith attended Yeshivat Sha'alvim, (including the Machal Program, serving in the Armored Division of the IDF.) A graduate of Yeshiva University, he served as rebbe in the Frisch School and Assistant Principal in SAR. Usually this Mishna is understood to mean that our tefillot should never feel robotic; they should never be recited by rote. One should always daven with a sense of newness and freshness. That is certainly a powerful message.

The Ktav Sofer, however, understands the Mishna differently. He says that "אַל תַּעֵשׁ הְּפִּלְּהְךּ קָבַע" means this: Do not fix your tefillot. Do not request from Hashem a fixed thing. Rather, understand that what you request may not ultimately and in truth be good for you. In the end, all we can ask for is what Hashem deems and knows to be for our best. All we can ask for is that our tefillot are answered with 'ratzon'.

The idea that we must understand that our tefillot must be focused on what Hashem knows is good for us - and not necessarily what we want or what we think is good for us - is found elsewhere in the Torah. In Parshat Ki Tavo, in דברים כח, we are told what beautiful brachot we will receive. These brachot are introduced by a passuk that is hard to understand. In באוֹם we are told that, if you listen to the Torah, "וְבָּאוֹיָק וְהִשִּיֹנְן וְהִשִּׁיִקְּן ..." these brachot will come to us and "וְהַשִּׁינִן ", they will overtake you. What does that mean? What is the meaning of "וְהָשִּׁינִן"?

Various mefarshim offer various explanations.¹ Rebbe Moshe Chaim of Sadilkov, grandson of the Baal Shem Tov understands "יְהַשִּׁיגִּךְ" differently. In his sefer *Degel Machaneh Ephraim*, he says that "יְבָאוּ עָלֶיךְ כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶה וְהִשִּׂיגִּךְ" can be understood by something that Dovid Hamelech says in מהלים כג.

אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי....

May only good and kindness pursue me every day of my life.

What does it mean to have kindness pursue Dovid Hamelech? I can understand if *chas vShalom* a person thinks that bad things are chasing after them relentlessly. But what is Dovid davening for when he ask for goodness to pursue him?

The Degel Machaneh Ephraim explains:

לפעמים אדם בורח מן הטוב מחמת קוצר דעתו שאינו יודע אם הוא טוב ולכך התפלל דוד המלך ע"ה אך טוב וחסד ירדפוני שהם ירדפו אחרי וישיגו אותי אף שאיני יודע לרדוף אחריהם

Once in a while a person runs away from good things because of lack of attentiveness and lack of wisdom [causing him] not to understand that they are good things. Therefore Dovid Hamelech davened "may only good and kindness pursue me", that is, that they should chase after me and overtake me even if I do not know that I should be pursuing them.

This, he says, is the meaning of "הָאֵלֶה פָּל הַבְּרֶכוֹת" as well. Sometimes we are so focused on the day-to-day, on the here and now, that we don't recognize when a good thing - a really and genuinely good thing - comes our way. The ultimate bracha from Hashem is that He promises that things that are good for us will pursue us even when we ourselves are not cognizant of their value and true goodness.

We wish you and your family a successful, growth-filled ktiva vachatima tova in which all goodness pursues us and all of our tefillot are answered.....
l'ratzon!

Endnotes:

1. For example, Onkelos translates "וְּהְשִּׁיגַּף" as "וְהַשִּׁיגַף". In other words, these mitzvot will overtake you and cling to you, become a part of you. They will not be temporary blessings only to be taken away later. Rather, "וְהַשִּׁיגַּף", they will cling to you and become a part of you.

The Ibn Ezra and the Sforno say that these brachot will not only come to you, but they will overtake you, "הָשִּׁיגָּךּ", without any effort or exertion on your part.

The Netziv in Haamek Davar sees "יְּהְשִּׁיבֶּהְ" differently. He says that very often people are very impressed with - and are made very happy with - physical gifts. But a spiritual person, a person who is focused on the Torah and on his or her spiritual job in this world, is not impressed by physical things that happen to them. However, says the Netziv, the brachot enumerated in Ki Tavo will be so powerful, so amazing, that "הָשִּׁיבֶּהְ", even a spiritual person will take pause and be impressed by the physical blessings that they will receive.

Rav Goldsmith's article has been dedicated by

the Orenbuch family

in honor and recognition of the continued, amazing growth of Shaalvim for Women, made possible by Rav Yamin Goldsmith and his talented team

בין כסה לעשור

Ray Yehezkel Yakovson

נו נמצאים בימים שבין כסה לעשור, ועומדים לקראת יום של היום הוא מחילה על כל חטאי העבר. אך, עלינו לזכור כי חסד זה עלול גם להיות לאדם לרועץ ולשמש כטענה נגדו, שהרי בזמן כזה, אדם שלא יעשה את המצופה ממנו, ולא ישוב בתשובה, יידון בחומרה רבה יותר על כך שלא ניצל הזדמנות מיוחדת זו, והצטרף לשאר אחיו בני ישראל העוסקים בתשובה בזמן זה. רבינו יונה, בפתיחתו לשערי תשובה. מתאר את האדם אשר אינו מנצל הזדמנות ייחודית זו ואינו חוזר בתשובה בימים אלה, הוא מדמה אותו לאסיר בבית האסורים הממתין להוצאתו להורג, אשר אינו מנצל מנהרה שנחפרה מתחת לתאו בבית האסורים, ולאור זאת שומר בית האסורים 🛮 ומאז נוסד קשר בל יינתק בין התורה ולימודה לבין סליחת העוונות. חושב אותו לשוטה גמור. שבטיפשותו הרבה לא ניצל את ההזדמנות הבלעדית שנקרתה בדרכו, להינצל מדין מוות.

> אך במקרה זה, האדם אשר אינו שב בתשובה אינו רק שוטה, כפי שמתואר האסיר, ייתכן כי אדם זה הוא רשע, שאינו מכיר במצבו כמצב שלילי, ועל כן אינו מנצל את ההזדמנות להינצל מן הדין. אדם זה, שאינו מבין את חומרת חטאיו ובטוח בצדקתו, ועל כן אינו שב בתשובה, מבטא את רשעותו ואת כסילותו בהחלטתו זו, ויידון בחומרה יתירה בדין.

על מנת לדעת כיצד נוכל גם אנחנו לשוב בתשובה שלמה, עלינו לדעת כי בין העניינים המרובים של יום הכיפורים, יש בו מצוות עשה מיוחדת לחזור בתשובה. אך הייחוד במצווה זו ביום הכיפורים, על פני שאר ימות השנה, הוא ההיבט הכללי שלה. ביום הכיפורים עם ישראל שב כולו יחדיו בתשובה. מסיבה זו, גם נוסח הווידוי שונה, והוא נעשה בניסוח כללי של "אנחנו ואבותינו חטאנו", ללא כל פירוט של חטאים פרטיים. ביום הכיפורים שבים כל ישראל יחדיו בתשובה.

מעיקרון זה, ניתן להסיק כי כאשר אנו תוהים באילו עניינים עלינו להשתפה, ועל מה מומלץ שנעבוד בכדי להכין את עצמינו לקראת יום הכיפורים, מומלץ כי נעשה מאמץ על מנת להתבטל ולהיפטר מכל עניין פרטי, ולנסות ככל הניתן לשאוף ולהיות חלק מהציבור, מכלל ישראל. אופיו של יום הכיפורים, הסליחה והכפרה על כלל ישראל, יבטיח לאדם המפקיע מעצמו את המימד האישי, המנסה והשואף להיות חלק בלתי

נפרד מעם ישראל, והמבטל נטיות אישיות ו"אגואיסטיות", לחזור הכיפורים. יום כיפור הוא חסד גדול של הקב"ה, יום שבעיצומו בתשובה שלמה באמת ולהיכלל בכפרה המיוחדת של יום הכיפורים. על מנת להצליח ולעמוד במשימה זו, אין צורך לצאת לפעילויות מיוחדות וחריגות או לשאוף לתפקידים ציבוריים רמי מעלה, ניתן לעשות זאת באתגרי היום יום, ביחס לחבר, בעזרה לבחור שמתקשה, בכבוד לעובדים הסובבים אותנו, ובנוסף, בהתגייסות הכללית והקבלה העקרונית לשאוף תמיד להיטיב עם כל עם ישראל.

מעבר לשאיפה להיטמעות בכלל ישראל, ישנו עניין חשוב נוסף בתהליך התשובה. יום הכיפורים הראשון היה, למעשה, יום מתן תורה. הלוחות השניים שניתנו למשה כשנסלח חטאם של בני ישאל, ניתנו ביום כיפור,

את הקשר בין התורה לבין התשובה והכפרה, ניתן גם לראות בעובדה שהכהן הגדול היה נכנס פעם אחת בשנה לקודש הקודשים, ביום הכיפורים, יום מחילת העוונות, ובתוך קודש הקודשים שכן דרך קבע ארון הברית ובתוכו לוחות ושברי הלוחות, התורה שניתנה מסיני. מעבר לתוכן הלוחות, גם בעובדה ששברי הלוחות שכנו בארון יחד עם הלוחות ניתן לראות סמל. שברי הלוחות הן תוצר של חטא חמור שחטאו בני ישראל, חטא העגל, הלוחות השלמים, ששוכנים יחד איתם בארון מדגישים את המסר כי כל מה שנפגם בעקבות כל חטא, יכול להתכפר ולהיעשות שלם. כל זה, באמצעות התורה השוכנת בארון. בנוסף לכך, ניתן גם לראות בכרובים אשר על הכפורת המכסה את ארון הברית, סמל לתהליך הכפרה והמחילה. הכרובים הללו נזכרו לראשונה בספר בראשית, ותוארו כאלו השומרים את פתח גן העדן, על מנת שאדם לא ייכנס לשם לאחר חטאו. ייתכן שגם בכך מועבר המסר, כאשר הכהן הגדול נכנס מבינות לכרובים, כניסה המסמלת את היכולת למחול על חטאים, גם אם הם גדולים כחטא אדם הראשון. כל הסמלים הללו שבארון הברית ממחישים היטב את הקשר שבין התורה לבין התשובה.

נקודות השקה רבות נוספות בין התורה לבין התשובה ניתן למצוא במקומות שונים. הגמרא כורכת את התורה ואת התשובה ומספרת כי שניהם קדמו לעולם. הגמרא אומרת: "מאור שבה מחזירם למוטב" , כלומר אור התורה מעורר את האדם לתשובה. חז"ל תיקנו בתפילת

Rosh Yeshivat Sha'alvim Emeritus Rav Yechezkel Yakobson studied in Yeshivat Kol Torah under Rav Shlomo Zalman Auerbach, and in Yeshivat Hesder Sha'alvim. The rav served as Sgan Rosh HaYeshiva, Rosh Yeshiva and continues to deliver the weekly Shiur Klali as well as a shiur on halachic topics of the Parshat HaShavua.

אובססיבי חסר תוחלת בשגיאות העבר, בלא כל מנוח ובלא הפסק. אנו הנמצאים בישיבה, וזכינו ללמוד תורה, ועל כן הדרך המרכזית שלנו לחזור בתשובה היא להתחזק בלימוד התורה ככל הניתן, ובכך שנקבל על עצמנו להוסיף ולהעמיק בלימוד, ניכנס ב"מקווה הדעת" של התורה וכך נזכה לחזור בתשובה אמיתית.

לאור כל מה שאמרנו, בכדי לשוב בתשובה שלמה מומלץ לכולנו לשאוף להיות חלק מעם ישראל בכלליותו לבטל את פרטיונו, ובנוסף להתחזק בתורה ככל הניתן, ואף ניתן לשלבם, באמצעות "לימוד תורה כנגד כולם", לימוד שהוא לכבודו ולמען כלל ישראל. יהי רצון שנזכה לשוב בתשובה שלמה, ולגמר חתימה טובה! העמידה את ברכת "חונן הדעת", על הבינה והיכולת ללמוד תורה, מיד לפני ברכת "סלח לנו", המבקשת מחילה על חטאינו. גם הרמב"ם מיקם את הלכות תלמוד תורה ואת הלכות תשובה,תחת אותו הכותר בספר "המדע" בהלכות יסודי התורה.

פשר קשר עמוק זה שבין התשובה לתורה הינו העובדה שהתורה הינה מעין "מקווה טהרה גדול". יש כפרה שבה סולחים על העוונות בלבד, אבל ההיטהרות מכל שמץ חטא, השלמת תהליך התשובה במלואו, יכולה להיעשות רק באמצעות התורה. התורה מטהרת את האדם, ועל כן כאשר אנו חוזרים בתשובה, מוטב שנעדיף לימוד תורה המהווה מעין "התחלה מחדש", נקייה מכל חטא, על פני עיסוק תורה המהווה מעין "התחלה מחדש", נקייה מכל חטא, על פני עיסוק

In Aseret Yemei Teshuva we prepare for the arrival of Yom Kippur. Yom Kippur is a great chesed from Hashem, a day whose essence is the forgiveness of past sins. Yet we must remember that this chesed can function as an accusation. A person who does not embark upon Teshuva at this time is judged harshly for not taking advantage of this unique opportunity to join his/her fellow Jews involved in the pursuit of Teshuva. In his work Sha'arei Teshuva, Rabbeinu Yonah compares such an individual to a person on death's row who ignores the possibility of escape by an underground tunnel. The prison guard views such a person as an absolute imbecile for not utilizing the sole opportunity to escape his morbid fate.

A person who does not engage in Teshuva is not merely foolish, he/she may be classified as wicked. Non-recognition of one's spiritual state as negative leads to ignoring the opportunity to be saved in judgment. Such a person who does not comprehend the severity of his/her sins and is confident of his/her righteousness will refrain from embarking upon Teshuva. This decision expresses wickedness and profound foolishness, warranting a harsh judgment.

In order to achieve complete Teshuva, we must recognize that amongst the numerous items of the day is a special mitzvah to embark upon Teshvua. What is unique about Teshuva transpiring on Yom Kippur, in contrast to the other days of the year, is the

communal aspect. On Yom Kippur the Jewish People collectively return to Hashem. For this reason the text of the Viduy differs from the regular text; it is recited in the plural form. "We and our forefathers have sinned". Individual sins are not mentioned. The entire Jewish People do Teshuva together.

We may wonder in which areas to improve ourselves, what we should work upon to prepare ourselves in preparation for Yom Kippur? We can derive from the above principle that we must make an effort to de-emphasize personal concerns and to strive to be part of the community, of Klal Yisrael. The essence of the day- the forgiveness & atonement of the Jewish People- enables a person who abandons private concerns and strives to become part of the Klal to embark on complete, sincere Teshuva and to be included in the special atonement granted to the Jewish People on this day. Success in this task does not require special, irregular actions or to strive for exalted, public positions. Rather, the challenges of day to day life afford opportunities to achieve this goal: in our dealings with fellow Jews, assisting a friend experiencing difficulty, honoring fellow workers. Above all- a total, profound commitment to constantly strive to assist the Jewish People.

Beyond striving to be immersed in the Jewish People there is another important component of the Teshvua process. The first Yom Kippur was in actuality a day of receiving the Torah. The Second Tablets- Luchot HaShniyot- were delivered to the Jewish People upon Hashem forgiving our sin (Cheit HaEgel); this transpired on Yom Kiippur. From then onwards an unbreakable bond was forged between the study of Torah and forgiveness of sins.

The connection between Torah and Teshuva & Atonement can be derived from the entrance of the High Priest- Kohen Gadol- to the Holy of Holies-Kodesh HaKodashim- on Yom Kippur. The Holy Ark of the Covenant- Aron HaBrit- was located in the Kodesh HaKodashim, which contained the Luchot and the broken First Luchot- the Torah given at Mt. Sinai.

In addition to the content of the Luchot, the location of the Broken Luchot in close proximity to the Luchot conveys a profound message. The broken Luchot are a result of the severe sin of Cheit HaEgel; the complete Luchot emphasize the message that whatever is damaged by sin can be totally rectified and made whole. This is accomplished by the Torah which resides in the Aron.

Furthermore the Keruvim, which are located on top of the Kaporet (which covered the Aron), represent a symbol of the process of Atonement & Forgiveness. Keruvim are first mentioned in Sefer Bereshit; they guarded the path to Gan Eden to prevent Adam from returning there after his sin. Perhaps the entrance of the Kohen Gadol to the location of the Keruvim exemplifies the ability to achieve forgiveness even for a sin as serious of that of Adam.

All of these symbolic messages clearly demonstrate

the bond between Torah and Teshuva.

There are numerous points of convergence between Torah and Teshuva. The gemara relates that both Torah and Teshuva preceded the creation of the world. The gemara states that the light of Torah leads people back to the good path; in other words the light of Torah prods a person to embark upon Teshuva. Chazal instituted in the Shemoneh Esreh the "Atta Chonantanu" blessing, for the understanding and ability to study Torah prior and adjacent to the blessings concerning Teshuva and Forgiveness. The Rambam includes both Hilchot Talmud Torah and Hilchot Teshuva in the Sefer HaMada.

The underlying concept of this connection is that the Torah is a form of an "all-encompassing Mikva Tahara". There is a type of atonement which attains forgiveness for specific sins. However, absolute purification of all vestiges of sin and complete fulfillment of the process of Teshuva can only be accomplished by the medium of Torah. Torah purifies people. When embarking upon Teshuva it is better to engage in Talmud Torah y as it constitutes a "new beginning", free of sin, rather than ineffective obsessive preoccupation with mistakes of the past.

In order to embark upon complete Teshuva it is advisable for all of us to strive to be part of Klal Yisrael and to strengthen our connection to Torah. These two components can be combined as "Talmud Torah Keneged Kulam" - study of Torah for the Honor of Hashem and for the sake of Klal Yisrael. My we merit to achieve complete Teshuva and a Gmar Chatima Tova!

Rav Yakovson's article has been dedicated by Nahum and Rena Felman

in memory of Rena's father, Dr. Morris Loffman

משה דב בן ירוחם פישל

מלכיות זכרונות ושופרות

Ray Shalom Rosner

שלו-שויתי ה' לנגדי תמיד- זה מלכיות. כשיהודי מברך לפני האכילה, זה מלכיות. וזה העבודה הראשונה שלנו היום, להעמיק, להדגיש, ולהחדיר את ההכרה הזאת אל תוך חיינו.

אבל זה לא הכל. זכרונות- לזוג זקנים בני 90 נשואים כבר 70 שנה, שיושבים ומעלעלים באלבום התמונות של החתונה שלהם. הם אינם מסתכלים בתמונות רק כדי לראות מה היה פעם, אלא אלבום התמונות הזה הוא הקשר ביניהם. זכרונות מן העבר אינם רק היסטוריה כדי להיזכר כיצד היו נראים כשהיו צעירים, אלא הזכרונות המשותפים מוכיחים כי הקשר שביניהם אינו קשר של היום, יש לו עומק. ..כל יהודי יש לו את הקשרהזה עם ה'. "כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה." עברנו הרבה איתו. יצאנו איתו למדבה, בלי בקבוקי מים, הוא עזר לנו, פרנס וזן והשקה אותנו, היו עליות וירידות, היו אהבה גלויה ואהבה מסותרת. היו שמחות והיו שמדות. אבל העיקר היא שהיו, היו, היו, היו. אנחנו קשורים לה' כבר הרבה זמן. זכרונות.

רב פינקס מוסיף שאנחנו לא רק מזכירים את קשר שלנו עם בורא העולם, אלא גם את הקשר שלנו עם כל עם היהודי, מהיום ועד מן תורה, ואפילו יותר. כשאנחנו צועקים "זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים...", נחשוב לעצמינו, אותם מילים צעקו החת"ס, גר"א, רש"י, ר"ע, וכל גדולי ישראל. זוהי המשפחה שלנו, זוהי ההיסטוריה שלנו, זוהי הזכרונות שלנו. לא רק שיש מלך בעולם, אלא שיש לנו קשר הדוק עם המלך ההוא.

השלב האחרון הוא שופרות. מה יש עוד לבנות? מהי כח השופר? השופר הראשון-בשעת מתן תורה? זה היהמה שאפשר נתינת התורה! השופר פותח מה שסגור, השופר פתח את השמים ליצור דרך לה' להוריד את התורה, על ידי משה רבינו. בר"ה, עוד פעם, עם השופר שלנו, אנחנו פותחים את הסגורים. מה יש שסגור? אומר רב פינקס- הלב שלנו, והקשר הפרטי והסודי שיש לכל יהודי לבורא עולם. א"א

מיד אנחנו מדברים בזמן לפני התקיעות על מצות השופר,וסודותיה. אולם צריכים לזכור שיש עוד משהו מיוחד שעומד לפנינו, שהוא פעם היחיד בשנה שיש תפילת עמידה עם תשע ברכות, הברכות האמצעיות של מלכיות, זכרונות, ושופרות. אנחנו יודעים שתפילה מוגדרת כ"עמידה לפני ה", ועכשיו יש לנו את הצ'ענס הארוך ביותר לעמוד לפני ה'. אנא ננסה להעריך ולהבין את העמידה המיוחדת הזאת, כדי לנצל את כל ההזדמנות שעומד לפנינו.

אומר הרב פינקוס – ר"ה היא יום לבנות את עצמינו מחדש. זה היום שנולדנו, וזה היום בכל שנה ושנה שאנחנו חייבים לשוב וליצור ולבנות את עצמינו מחדש. מה פירוש לבנות את האדם? מהי "אדם" לעומת, דרך משל, בהמות וחיות? ידוע דברי הכוזרי- שיש ארבע מיני ברואים- דומם, צומח, חי, ו..מדבר- אדם מוגדר כמדבר, שזה משקף שכל ומחשבה. אבל, אומר רב פינקוס, היא יותר מזה. "אדם הוא בריה שיש לה היכולת והכשרון להשיג בדעתה את הא-לקים. " בהמה אינה יכולה להשיג ולהבין זאת..הדבר היחיד בעולם שלה היא ארוחת צהרים,מה שבתוך השוקת. אדם, אפילו אינו יהודי, מבחינה ומכירה את האלוקות, רק צריך לפתוח עינים. איך הלב פועם ושואב דקה אחרי דקה, שבוע אחרי שבוע, חודש ושנה אחרי חודש ושנה. וכל האיברים וכליות וכל הגוף. וגם להסתכל קצת על כל מערכות השמש, וגם על ממלכת הבהמות. כל הטבע פועל בצורה מדהימה. יש א-לקים בעולם. ממלכת הבהמות. כל הטבע פועל בצורה מדהימה. יש א-לקים בעולם. זוהי אדם בסיסי. אבל אנחנו חייבים לבנות יותר מזה. איך בונים אדם שלם,קומה אחרי קומה? יש שלשה שלבים.

מלכיות- אם שואל בן אדם בעולם- איפה יש אלוק, הוא יענה-בשמים, למעלה. יהודי? כאן, פה בעוה"ז. זוהי יסוד מלכיות. לא רק שיש בורא עולם, שברא את העולם, אלא שיש בורא עולם שהוא עדיין איתנו, בתוכינו. בזמן בית המקדש היתה יותר קל להרגיש זה, אבל אפילו עכשיו. כשיהודי קם בבוקר, ודבר הראשון שהוא אומר היא-מודה אני לפניך, מלך חי וקיים, זה מלכיות. כשיהודי זוכר בביזניס

Rav Shalom Rosner is an alumnus of Yeshivat Sha'alvim, Ra"M in Yeshivat Reishit Yerushalyim, rav of Kehillat Nofei HaShemesh and teaches Daf Yomi to thousands across the globe.

התחייבויות אחד לשני. משפחה אחת. ולבסוף, זה לא רק קשר לאומי אלקי, אלא קשר פרטי אלקי. השגחה פרטית באופן מדהים, השופר פותח את לבי לקבל את ההכרה הזאת. ועם זאת, בניתי יהודי מושלם במידות ובמעלות.

אנא כולנו, נתרכז על המשימה לפנינו. חייבים לבנות את עצמינו, כדי שה' יענה לתפילתינו. יש כ"כ הרבה להתפלל עליו. עם ישראל בארץ ישראל גר ככבש בתוך האריות. אנחנו צריכים הגנה תמידית מבורא העולם להמשיך את הסעייתא דשמיא שלו אתנו. אנחנו צריכים ישועות ורפואות. כמה חולי יש בעמינו,כמה צער ויגון יש בעמינו, כמה אבל וקושי יש בעמינו. אנחנו מאמינים בני מאמינים, ומאמינים שישועות ה' כהרף עין. ה', תן לנו את הישועה, תן לנו את הגאולה. די כבר, די כבר עם הכל, רק תשלח אליהו הנביא, תשלח את המבשר, וסוף יהיה גאולה שלמה.

לתאר למישהוא שלא חיוה אותה- מה זה תפילה בלחש. שלש פעמים ביום, אני עומד, רק אני, עם ה', עינים סגורות,לב פתוח, וכל יהודי שוחח בלחש עם הבאס של כל העולם. אבל לא באופן של באס, אלא באופן של ידיד, אבא, אמא, כי אבי ואמי יעזבוני וה' יאספני. השופר סולל את הכביש בין כל יהודי לאביו שבשמים. השופר פותח את לב יהודי, להיות כלי קיבול לכל מתנות ה'. אין עוד מצוה בעולם שנותן לנו את ההרגשה העמוקה, את התחושה בלתי מוסברת, שיש כאן רק אני והיא זוהי שופרום

ובכן, אם אנחנו בונים את האדם היום, בונים את עצמינו, בונים את נפשינו, נזכור את שלשת השלבים, שבהם אנחנו נעמוד בעוד דקות ספורות. מלכיות- אני מכיר שיש בורא עולם לא רק שם למעלה, אלא בתוך חיי, כל רגע ורגע. זכרונות- והקשר שלי לא התחיל היום, או אתמול, או לפני שנה. אלפי שנים נישואין, אלפי חווית משותפות, אלפי אתמול, או לפני שנה. אלפי שנים נישואין, אלפי חווית משותפות, אלפי

Building the Person Through Three Brachot

Prior to Tekiat HaShofar we frequently discuss the Mitzvah of Tekiat HaShofar and its secrets. However, we should recognize that we have an additional unique opportunity in front of us. This is the sole opportunity of the year to recite 9 Brachot in Tefillah- as we recite the Malchiyot/Zichronot/Shofarot brachot. As prayer qualifies as "standing in front of Hashem" we have a chance to engage in the lengthiest "Amida Lifnei Hashem" of the year. Let us strive to understand the meaning of this unique Amida, to maximize the opportunity that we are presented with.

Rav Pinkus says that Rosh HaShanah is when a person builds himself from anew. It is the birthday of mankind; every year on this day we build ourselves with a new beginning. What does it mean to build a human being? How do we differ from other forms of life? The human being is the highest form of creation (as outlined by the Kuzari) as he/she is capable of speech- which connotes intelligence & thought. But a human is much more than that, teaches Rav Pinkus. We are capable of recognizing G-d. The focal point of the life of an animal is lunch, what is in the trough.

A human being however, even a gentile, is capable of recognizing Hashem; we just have to open our eyes. How the heart beats second after second, day after day, month after month, year after year. How the body and all of the physical realm operates harmoniously. There is A Creator; G-d exists!

This is a basic understanding which is requisite for a human being to internalize. But how do we advance from this? There are 3 stages.

A. Malchiyot. If you ask a person, "Where is G-d?" he will respond in the Heaven, upstairs. A Jew answers that Hashem Is here, in this world. This is the fundamental meaning of Malchiyot. Not only that Hashem created the world, but that The Creator Is here, with us. Although it is easier to sense this when the Beit HaMikdash is built, we can recognize this nowadays as well. Reciting "Modeh Ani" upon waking - this is Malchiyot. Awareness that Hashem Is always in front of us, thus leading to exercising honesty in business- this is Malchiyot. Reciting brachot prior to partaking in food & drink- this is Malchiyot. Internalizing this message, having it penetrate our very being- is the first order of the day.

B. Zichronot. A couple in their nineties who have been married for over 70 years are browsing through their wedding album. The pictures do not solely remind them of what happened in the past; the album represents the deep & lasting relationship that exists between them. Zichronot are not limited to history of the past; they prove that our bond with Hashem is enduring & profound. "Zacharti lach chesed ne'urayich..." - we followed Hashem to the desert without bottles of water, He cared for us. There have been ups and downs, apparent affection and hidden love. We are connected to Hashem; that does not change. Zichronot.

Rav Pinkus comments that Zichronot are not restricted to remembering our connection with Hashem; they demonstrate our connection with the

When we scream "Zachrenu LeChayim, Melech Chaftez BaChayim.", let us recall that these very words were yelled by the Chatam Sofer, the Gra, Rashi, Rabi Akiva, and all Gedolei Yisrael. This is our family, this is our history, these are our Zichronot.

Jewish People of all generations. When we scream "Zachrenu LeChayim, Melech Chaftez BaChayim..", let us recall that these very words were yelled by the Chatam Sofer, the Gra, Rashi, Rabi Akiva, and all Gedolei Yisrael. This is our family, this is our history, these are our Zichronot. Not only that there is a Creator of the World, but that we are connected to Him.

C. Shofarot. What remains to be built? The Shofar at the time of the Giving of the Torah enabled the Torah to be given. Rav Pinkus explains that the Shofar opens what is closed. At Mt. Sinai it enabled the Torah to be conveyed to the Jewish People via Moshe. On Rosh HaShanah it enables us to open our hearts and enhance our relationship with Hashem. Thrice every day we engage in intimate conversation with The Boss. But not in the sense of a conversation with an employer, but similar to a conversation with a friend and a parent. The Shofar- in a way that surpasses human comprehension- bestows upon us the feeling that it's just us and Him.

Let us take to heart these 3 phases necessary to build ourselves. Malchiyot: Hashem exists and Is present in our every day life. Zichronot: Our relationship with Him spans thousands of years, is durable & profound. All Jews are one family. Our bond with Hashem applies on both a national and personal level. Shofarot enable our hearts to recognize this. This is the way to build a complete Jewish person.

Let us concentrate on the task that awaits us. May we earnestly pray to Hashem and merit the full redemption.

Rav Rosner's article has been dedicated by

Steven and Helena Usdan

in memory of Steven's father יצחק איזיק בן יהודה לייב זצ"ל and in honor of

Steven's mother Nancy Usdan שמו"ש

Rosh HaShana, Yom Kippur and the Ten Days In Between

Rav Gershon Turetsky

The first ten days of the month of Tishrei are classically referred to as the "Aseret Y'mei Teshuva", the Ten days of Repentance. These ten days are considered a time that are particularly appropriate for Teshuva. The Gemara in Rosh Hashana 18a understands the verse in Yishaya 55:6 "seek G-d where he may be found" to be referring to the "Ten days between Rosh Hashana and Yom Kippur." During these days Hashem is more available and accessible to us. Along these lines, the Rambam in Hilchot Teshuva 2:6 writes that although Teshuva is always valuable, during the ten days between Rosh Hashana and Yom Kippur, repentance is more powerful and immediately accepted. It is evident that these ten days present us with an opportune time to seek Hashem and return to Him.

However, the *Gemara* and the Rambam do leave us with a difficult question. They both use the terminology the "ten days of Repentance" to describe the ten days between Rosh Hashana and Yom Kippur. The problem is, however, that in reality there are only seven days between Rosh HaShana and Yom Kippur. The magic number ten is only reached if we include Rosh HaShana and Yom Kippur as part of the count. But how then can we call these days the "ten days" between Rosh HaShana and Yom Kippur?

The Lubavitcher Rebbe, in Likutei Sichot Vol. 4 pg. 1144, explains that there is a duality to both Rosh Hashana and Yom Kippur. On the one hand they are special days of Teshuva, of repentance, like the days in between, while at the same time they have their own independent character that sets them apart. In other words there are ten days of repentance between

the onset of Rosh HaShana and the conclusion of Yom Kippur, and while the days of Rosh HaShana and Yom Kippur are days with unique characteristics of their own, they are also considered days of repentance.

With this new understanding, the words of the *Gemara*, which refers to the "ten days" between Rosh HaShana and Yom Kippur, are clear. On the one hand there are ten days of repentance with Rosh Hashana and Yom Kippur as the bookends, while on the other hand, Rosh Hashana and Yom Kippur have their own independent character that is separate from Aseret Yimei Teshuva, and are therefore considered, at least partially, external. How are Rosh Hashana and Yom Kippur independent of Aseret YiMei Teshuva? What about these days set them apart?

The purpose of Rosh HaShana is to "crown" Hakadosh Baruch Hu as our "King". This theme is expressed throughout the prayers of the day and through the primary Mitzvah of the day, Tekiat Shofar, which signifies this very idea. The uniqueness of Yom Kippur is expressed in its power to facilitate forgiveness, possibly even without Teshuva. The Gemara in Shavuot 13a records a dispute between the Rabanan and Rebbi as to how forgiveness on Yom Kippur works. The Rabanan are of the opinion that Yom Kippur facilitates forgiveness only for the penitent, while Rebbi argues that whether or not one engages in Teshuva, the day itself provides atonement for one's sins. Although the accepted approach follows the Rabanan we can understand from the Gemara that the day of Yom Kippur itself is crucial in

Rosh Beit Midrash of SFW, Rav Gershon Turetsky attended Yeshivat Sha'alvim, and studied in Yeshiva University. He & his wife Nili have been with SFW from the inception of the school.

facilitating Teshuva. Teshuva is what allows us to tap into the forgiveness that Yom Kippur can facilitate. Teshuva itself is not enough. The day of Yom Kippur is necessary as well.

The themes of these two awesome days, Rosh HaShana and Yom Kippur, highlight the uniqueness and true essence of Am Yisrael; our indelible connection with Hashem. This connection, in its rawest form is not based on anything tangible, it simply exists. Of course there are aspects of our relationship with Hashem that depend on, and are expressed through our actions, but on a very real and deep level there is a bond that cannot be broken. When it comes to performing mitzvot there are times when we exhibit a desire to perform the actions required of us, and there are other times when, due to whatever circumstances, that desire is, unfortunately, absent. This lack of desire may be misinterpreted to mean that there is a break in our connection. This of course, is not the case. We always maintain a basic connection, but it is the unity of body and soul, our internal spiritual life with our external physical world that can suffer from this inconsistency,1 not our basic bond with Hashem.2

On Rosh HaShana, the crowning of God as our king marks not only our recognition of Hashem as our king but also the depths or our relationship with Him. Like any subjects of a king, in its literal sense, we are wholly dependent on our King. He is our source of success and wellbeing, our sustenance and life. On this holy day, by proclaiming Him our king we are reasserting our unbreakable bond and dependence. This critical aspect of our relationship is further expressed on Yom Kippur. The day of Yom Kippur grants forgiveness in the manner

illustrated by the father – son allegory. A father will ultimately grant his son forgiveness for his sins in a way that most relationships would not tolerate. It is an experience beyond logic but reflective of the great depths of the connection. Similarly, this can be seen in our relationship with Hashem. His benevolence towards us sometimes defies reason, but always reflects the unbreakable bond that marks our relationship with Him. The forgiveness we are granted on Yom Kippur is not an effect of the Teshuva process alone but rather a combination of our effort and Hashem's love.

Thus, the Gemara dubbed the first ten days of Tishrei as the ten days between Rosh HaShana and Yom Kippur even though they include Rosh HaShana and Yom Kippur. These days mark the process of our return through our own efforts and through Hashem's willingness to let us return to him. We begin these ten days crowning Hashem as our king with Rosh HaShana, expressing our dependence and connection with him, while at the same time we begin our ten day Teshuva process. The process culminates with the Teshuva of Yom Kippur that is granted, not solely based on our efforts but rather through our efforts and Hashem's devotion. Rosh HaShana and Yom Kippur are what allows our ten days of repentance to be received.

May we all be granted a Shana Tova along with Kol Beit Yisrael.

Endnotes

- 1. For more on this topic see אורות התשובה פרק א
- 2. See Rav Yoel Kahn's שיעורים בתורת חב"ד, עמוד יב, for a lengthier discussion of this idea.

Rav Gershon Turetsky's article has been dedicated by

Trudy Englander, Yael and Ben Englander and Family, and Binah and Danny Englander and Family in memory of their husband and father,

Sol Englander, z"l, Avraham Shalom ben Yisrael HaCohen.

He was a Talmid Chacham and supporter of Torah learning thoughout his entire life.

Understanding Balance in Avodas Hashem as Illustrated Through Charata

Rav Ezra Shapiro

abbeinu Yona starts off his essay Yesod Hateshuva¹ encouraging us to abandon regret and looking back on our misdeeds "ישלך את כל פשעיו אשר עשה ויעשה עצמו כאילו באותו יום נולד ואיו בידו לא יכות ולא חובה encouraging us to start afresh without looking back, tabula rasa, warning that regret itself can be the element which prevents one from teshuva. The feeling of embarrassment which regret creates can lead to a sense of hypocrisy when contemplating approaching Hashem. This approach itself is neither surprising nor unique. Probably the most classic distinction between Hasidic and Litvish approaches to the teshuva process surrounds the discussion over whether our focus centers primarily on past deeds, קבלה, or on primarily on the future good deeds, קבלה לעתיד. However, Rabbeinu Yona himself, in his שערי , is a champion of the role of regret and the intensity of that regret, beginning the process of teshuva with regret and bringing the baal teshuva to a place of contemplating if not questioning his humanness. Is this the same Rabbeinu Yona? Has he backstepped? To develop a comprehensive approach to the חרטה in Rabbeinu Yona I would like to present a number of paradigms of balance to consider when trying to reconcile equally necessary but conflicting sensitivities.

The Rambam, in his introduction to Pirke Avot² and in Hilchot Deot,³ introduces a model for sensitivities and middos which surround the principle of שביל הזהב, the golden mean. If we look carefully in the Moreh Nevuchim this שביל הזהב plays two different roles within the moral process. The

first role of the שביל הזהב is that of a goal. An intrinsic value of moderation. The Rambam understands that an indispensible piece of our "ultimate goal" of knowing Hashem is the goal of emulating Hashem in order to be able to relate to Hashem, הליכה בדרכיו. Hashem is not all selfish therefore we cannot really relate to him unless we are not all selfish. In this paradigm all middos are a continuum and we aim for the middle level of that continuum. The extremes are intrinsically negative and not godly.4 In this model of balance as moderation, each sensitivity is a singular continuum with each edge being too much or too little of that sensitivity and the middle is just right. The language of this model, and its corrective process, is the language of less and more. The visual metaphor which the Rambam uses is of searching for the proper dosage.5 Applying this model to mould mean searching for the perfect amount of regret. Enough to appreciate that doing wrong matters and that doing right has real significance but not too much which would cause despair. When we hit that sweet spot then we are acting Godly.6

While this first model is the one which seems most evident in שמונה פרקים and שמונה פרקים, the Rambam in the Moreh Nevuchim introduces us to an additional model. While character is one foundational element to awareness of Hashem the second element is proper intellectual and rational process. In attaining this element of intelligence, balance in our middos is a crucial prerequisite. A person whose internal character and sensitivities are one sided can never have a proper decision making process. An intelligent

Rav Ezra Shapiro attended Yeshivat Sha'alvim, (including the Machal Program, serving in the Armored Division of the IDF) and is Mashgiach of the Shana Bet talmidim of the Moty Hornstein Institute.

person needs to be contemplating opposing considerations. He needs a healthy dialectic. If a person is naturally tilted towards a specific characteristic he cannot come to healthy decisions. In this model of balance the goal is equilibrium as opposed to moderation.7 In this model we are not referring to a singular continuum as much as opposing sensitivities which need to counterbalance each other. The visual model is one of a pan balance and the language is one of compensation rather than a language of less and more. Applying this model to חרטה would involve taking stock and seeing whether we are presently very positive about the future and need to balance that with a sense of urgency and responsibility or whether we are currently wrapped up in our guilt and need to shelf that temporarily and focus on our positive potential.

There is a third model of balance, discussed by Ray Soloveitchik in Kol Dodi Dofek. In this model the goal is neither moderation nor to attain a sophisticated intellect through equilibrium. In this model the goal is actually movement, dynamic movement, through a dynamic kinetic balance. The Rav describes in *Kol Dodi Dofek* how the process of balancing itself is what creates the creativity and growth in avodas hashem.8 In the context of Kol Dodi Dofek the Rav is expressing the appreciation of that process when it is set into motion by challenges which we are presented with as individuals or as a nation. There is, however, also a model of initiating this process ourselves whereby even a person sitting in equilibrium would intentionally throw the system out of balance in order to build a certain character trait or sensitivity with the full knowledge that that will demand investing in a counterbalancing

sensitivity at a later point. The visual model here would be one of a hover board. A person can stand, with great difficulty, in equilibrium but he will still be left standing in place. The goal is the movement which comes when we intentionally disrupt that balance and lean forward. The understanding of balance insures that we don't fall on our face when we move; the awareness of the importance of balance reminds us that when we hit different terrain, different context, we need to adjust accordingly. Applied to חרטה it means that even a healthy balanced individual needs to set a time to completely focus on his future potential and a separate time to focus in on taking responsibility for his past actions.9

These three models of balance, dosage, pan balance, and hover board are not mutually exclusive. Each has a distinct role in avodas Hashem. The dosage model and the language of moderation works well when focusing on the goal of character traits and sensitivities, establishing a general sense of pause and healthy skepticism when presented with extremes and superlatives. The pan balance model with its language of counterbalance finds itself at the fore when describing the reactive process of tikkun hammidot, fixing character traits which have fallen out of balance. While the hover board model with language of initiated movement finds its place as we walk into proactive growth and chinuch.

With this foundation we can now walk back into the Rabbeinu Yona and his approach to חרטה. The Rabbeinu Yona in יסוד התשובה is clearly in the proactive position. He wants to present us with the mindset to approach the entire enterprise of teshuva when we have the desire to enter under "כנפי השכינה" before we have a specific struggle or

misstep in mind. In this context he is being מקדים תרופה למכה, preempting the actual teshuva process by providing us with an emotional support system which will be able to withstand and counterbalance the necessary regret process which will ensue when we actually begin teshuva. We preempt the regret with a clear mindset of confidence and positivity. Hashem wants our teshuva and is thrilled for us to start with a completely clean slate. None of our previous missteps should carry an embarrassment which could endanger that standing. Only then are we prepared to enter the corrective process of tikkun process whose קבלה לעתיד, looking to the future, will demand a counterbalance model of חרטה; Swinging the pendulum away from patterns which we have accustomed ourselves. The Rabbeinu Yona has not equivocated. In שערי תשובה he is in the tikkun process itself, here חרטה is the crucial piece of distancing ourselves, not only in action but also emotionally, from our missteps by clearly expressing the sentiment that those actions are completely foreign to who I am. That regret brings with it embarrassment. An embarrassment which can leave us fallen on our face if we don't prepare for it accordingly.

Balance is always going to stand at the center of a successful complex system. That balance, however, will show its face in different ways with different languages and metaphors depending on the specific stage of the avodas Hashem process.

Endnotes:

- 1. An essay normally printed in the mchzorim for Rosh Hashana
- 2. Shmoneh Perakim chapter 4
- 3. Mishna Torah, Hilchot Deot Chapter 1. It is significant to note that in Hilchot Deot which was written in Hebrew he uses the language דעות, which, without analyzing right now the exact translation, means some form of internal expression character with some interplay of beliefs, character trait and sensitivity. While the Hebrew translation of Shemoneh Perakim which we have speaks of הפעולות, actions. Given both the context of what is written in Hilchot Deot and the examples given by the Rambam in shemoneh perakim we will be working with most straightforward reading of the Rambam that he is describing moderate character traits and not moderate actions. He is not demanding that we always do 50 percent.
- 4. An important discussion, beyond the spectrum of this dvar torah, is whether we can really speak about middot of Hashem which we are trying to emulate in order to be like God or whether Hashem wants us to be a certain way therefore he presents a model for us to emulate. See the introduction to the Pardes Rimonim.
- 5. When discussing this model once with Rav Aharon Lichtenstein Ztl he transmitted Rav Soloveitchik's discomfort with the Rambam's medical metaphor.
- 6. The corrective process might still demand actions which are not moderate but the focus is a singular degree of character
- 7. This equilibrium will unquestionably effect a level of moderation but that is a healthy outgrowth of a dialectic process not its goal.
- 8. The fact that the process of fixing is in of itself the creative element of kedusha is core element of the Ramchal in Daat Utevunot.
- 9. This is essentially the model of moadim. Instead of always focusing on the complexity of torah we alternate focus on specific areas of avoda. There is a time to place somberness at the center and a time for happiness, a time for Eretz Yisrael to be the focal point and a time for limud torah to stand front and center.

Rav Ezra Shapiro's article has been sponsored

להצלחת עזרא בן מוניס ותמר בת ויולה ומשפחתם

אבינו מלכנו Rav Dovid Lebor

?אבינו אתה?

אנו מזכירים, ואפילו מקדימים, שה' הוא אבינו, לפני שמזכירים שהוא מלכנו, "אבינו מלכנו". וכן "כרחם אב על בנים, כן תרחם ה' עלינו". "יהמו מעיך עלינו כרוב רחמיך פנה אלינו" (סליחה פה, ערב יו"כ). לכאורה מה הצורך בזה, האם איננו מספיק שנצטרך לבקש סליחה מהקב"ה בגלל שהוא מלכנו אלוקינו ואדוננו? האם אין ה' אלקים יכול לרחם בדין ללא זה שיצטייר בעינינו כאב הרחמן?

החוצפה שבתשובה

בקשתנו לסליחה מהקב"ה חזור ושוב בכל שנה ושנה, גובלת אפילו בחוצפה. וכן מופיע בדרשת ר' חיים מוולוז'ין (לא' דסליחות): "דוד המלך ע"ה אמר: 'סמר מפחדך בשרי וממשפטיך יראתי' (תהלים קיט, קכ). ועל דרך הפשוט, כי ידוע שמי שצריך בקשה מהמלך אף שהוא מהקרובים למלכות, עם כל זה בעת בואו לשאול בקשה מהמלך, אזי חיל ורעדה יאחזנו מאימת גדולת המלך, כי גדלה מאד. ומכ"ש איש אשר בזבז וגנב אוצרות המלך, ומכ"ש איש שמינהו המלך על אוצרותיו והוא בעצמו גנב אותם, ומכ"ש אם מסרם ביד שונא המלך, איך ירעד ויפחד לנפשו כשיבא לשאול בקשה מהמלך, אשר מבלעדי הבושה והאימה מרוממות המלך, הוא ירא לנפשו שלא ילכד בחלבי חטאתו על ענין אוצרות המלך".

ה' נתן לנו את גופנו ונפשנו לכלי תשמיש לעזור לנו לעובדו. אנו לוקחים את המתנה הטובה שהוא נתן לנו, והורסים ומקלקלים אותה. החטא הורס כל חלקה טובה. האם אין כאן חוצפה אדירה לבקש סליחה על זה. מה נאמר כי נצטדק. אפילו מלך נדיב ורחמן נראה שסבלנותו תפוג אחרי כל כך הרבה פעמים.

כבן המתחטא על אביו

אמנם, המשל של ר['] חיים אינו משל מספיק לעניננו. אלא המשל צריך להיות כך: אדם אחד קנה צעצוע חדש לילד. הוא השקיע מאמץ לבחור עבורו צעצוע שיתאים דוקא בשבילו. בשמחה גדולה וגאוות מה הוא נתן לילדו את הצעצוע במתנה. כעבור כמה שעות הוא נכנס לחדרו

של הילד, לראות את שלום הילד, ולרוות קצת נחת מהילד והצעצוע.
בהכנסו לחדר נדהם לראות את ילדו אוחז במספריים, וכל הצעצוע
הרוס, גזור לקרעים קרעים. האבא התעצבן מאד, למה הוא עשה
דבר כזה? סתם להרוס? כמובן כעבור זמן מה האבא סלח לו וקנה לו
עוד צעצוע, ונתן לו את הצעצוע במתנה. ושוב פעם הילד הרס את
הצעצוע. ולא באונס דרך משחק, אלא בכוונה תחילה. האבא כעס,
אולם גם בפעם הזאת מחל לו כעבור זמן. וכן קרה גם בפעם השלישית
וגם בפעם הרביעית, כל צעצוע נהרס בכוונה תחילה.

מי יכול למחול בסיטואציה כזו? רק אבא. מלך אינו יכול להרשות לעצמו למחול במצב כזה "מלך שמחל על כבודו, אין כבודו מחול, שנאמר: שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך".

ר' חיים שמואלביץ סייר פעם בכל קברי הצדיקים בירושלים לבקש על עם ישראל. הוא היה בכמה קברים ולא נחה דעתו, לא הרגיש שתפילותיו התקבלו. אולם בקבר אבשלום הוא התפרץ: עכשיו יש לי תביעה מהקב"ה. מה הבן הזה לא עשה לאביו?

- רצח את אמנון אחיו;
 - גנב את לב העם;
- חי חיים מלאי שקר וגשמיות;
 - מרד נגד אביו המלך,
- אף היה מוכן להרוג את אביו, עד שגרם לאביו לצאת מירושלים אבל וחפוי ראש;
 - אנס את פילגשי אביו בראש הגג לעיני כל ישראל.

הרי אבשלום הוא הדוגמא הקלאסית של בן סורר ומורה. הנולד מאשת יפת תואר סופו להיות בן סורר ומורה, כדברי חז"ל אבשלום הוא הדוגמא. ואחרי ככלות הכל, מה דוד המלך מבקש מיואב בצאתו לקרב אל תהרוג את הבן! עכשיו יש תביעה מהקב"ה כרחם אב על בנים, אבינו אתה. "טאטע טאטע רחם עלינו".

"שלח לו שמעון בן שטח: אלמלא חוני אתה גוזרני עליך נידוי, אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שהוא מתחטא על אביו ועושה לו רצונו, ועליך הכתוב אומר: "ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך"" (משנה תענית, דף יט ע"א). ובברייתא

Rav David Lebor is a longtime Ra"M in Yeshivat Sha'alvim, former Rosh HaYeshiva of Orot HaGalil and Rosh Kollel of Kollel Torah miTzion in Chicago.

בגמ' (שם דף כג ע"א): "שלח לו שמעון בן שטח: אלמלא חוני אתה גוזרני עליך נידוי, שאילו שנים כשני אליהו שמפתחות גשמים בידו של אליהו לא נמצא שם שמים מתחלל על ידך? אבל מה אעשה לך שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שהוא מתחטא על אביו ועושה לו רצונו, ואומר לו: אבא הוליכני לרחצני בחמין, שטפני בצונן, תן לי אגוזים, שקדים, אפרסקים ורמונים, ונותן לו, ועליך הכתוב אומר: 'ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך".

ברא כרעה דאבוה

איך מסבירים ענין זה? המלך אינו יכול למחול, אבל אבא מוחל. וזהו הויכוח שבין יואב לדוד. יואב טוען שאבשלום היה מורד במלכות, ואין ראוי להתנהג אליו כאבא. "מלך שמחל על כבודו, אין כבודו מחול". אבל דוד חשב אחרת, כי ברא כרעה דאבוה. אבשלום הוא חלק ממני. וכמו שאדם הבריא במחשבתו אינו מאבד תקוה לגבי עצמו, אין אדם מאבד תקוה לגבי בנו.

מה אומר דוד ליואב: "לאט לי לנער לאבשלום". מה שאני מבקש, הוא לא עבור אבשלום, לי אני מבקש, כי הוא חלק ממני ואיני יכול לוותר עליו. וכן אחרי שנהרג "בני בני מי יתן מותי תחתיך".

"וינחם ה' כי עשה את האדם בארץ, ויתעצב אל לבו" (בראשית ו,ו). אומר רש"י: "'ויתעצב אל לבו' נתאבל על אבדן מעשה ידיו, כמו: 'נעצב המלך על בנו' (ש"ב יט,ג)". קשה לאדם להיפרד ממעשה ידיו, כי הוא מרגיש קשור אליו, כל שכן בנו שהוא חלק ממנו. התחושה הזו של אבדן בנו היא עצבות.

יש הבדל גדול בין עצבות ואבילות. אבילות היא ההיפך של שמחה. אמנם, שניהם הם תחושות צפויות וטבעיות. גלגל הוא שחוזר בעולם. אנשים נולדים, אנשים מתים. יש תקופות של אבל ויש תקופות של יום טוב. בלוח השנה יש פורים ויש תשעה באב. כל זה ידוע וצפוי מראש.

אולם, יש ענינים שהם לא צפויים. וכן הוא ההבדל שבין שמחה ושחוק. "צחוק עשה לי אלקים" יש כאן אלמנט ההפתעה והבלתי צפוי. ידוע שכל צחוק ובדיחה קשור לענין ההפתעה, ולכן צוחקים יותר בפעם הראשונה ששומעים בדיחה, אבל בפעם השניה והשלישית הבדיחה כבר לא מצחיקה.

וכן הוא בעצב. עצבות נגרמת מאכזבה. ציפיתי שדבר יצליח והנה נכשלתי. זוהי תחושה קשה יותר מאשר אבלות. קשה לאדם לקבל את האכזבה הזו, וכשהוא מגיע יש כאן עצבות. כביכול, היה קשה להקב"ה לקבל את ענין השמדת האדם מעל פני כל הארץ הרי הם מעשה ידיו, ונשמתו היא חלק אלוה ממעל "ויתעצב אל לבו".

(וכן יש להבין את ענין הקיקיון בסוף ספר יונה: "אתה חסת על הקיקיון אשר לא עמלת בו ולא גדלתו... ואני לא אחוס על נינוה העיר הגדולה?!" הרי הם חלק ממני, על הקיקיון חסת? הרי לא השקעת בו כלום!)

בריאה חדשה

איך זה עובד? הסברנו למה האב מרגיש את הצורך למחול, אבל איך דבר זה נעשה בפועל? והאם הוא קשור גם לאבהות? הדרך למחילה

היא בריאה מחדש. (מדרש תהלים קב): "'תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל י ה' וכי עדיין אומה עתידה להבראות שהוא אומר ועם נברא?... רבנן אמרי: אלו הדורות שהן כמתים במעשיהם, ובאין ומתפללין לפניך בראש השנה וביום הכיפורים ואתה בורא אותן בריה חדשה, ומה להם לעשות ליקח הדס ולולב ולהלל אותך, שנאמר: 'ועם נברא יהלל י ה".

אבינו לפני מלכנו – רק בזמני תשובה

המוטיב הזה שהקב"ה הוא מלכנו ואבינו חוזר בכמה מקומות בתפילתנו.

- הברכה הראשונה של שמונה עשרה עוסקת בבריאת העולם ומלכות שמים "קונה הכל... מלך עוזר ומושיע ומגן". ולכן, בעשרת ימי תשובה כשאנו מוסיפים לברכה זו אנו אומרים: "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים".
- אמנם, בברכה השניה הדנה בבריאה השניה של האדם תחיית המתים אנו דוקא מציינים את ענין האבהות "מי כמוך אב הרחמים, זוכר יצוריו לחיים ברחמים.

וכן בסוף שמונה עשרה:

- בברכת ההודאה אנו מציינים קודם שה' הוא מלכנו: "ועל כולם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד".
 - ובברכה שאחריה הוא אבינו: "ברכנו אבינו כולנו כאחד".

וכן בברכות קריאת שמע:

בברכה הראשונה דנים במלכות:

- המלך המרומם לבדו מאז"...
- "תתברך צורנו מלכנו וגואלנו"...
 - "ישתבח שמך לעד מלכנו"...
- ..."בברי אלקים חיים ומלך עולם
 - "את שם הא ל המלך הגדול...
- ..."בולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים
 - ..."• "למלך א ל חי וקיים...
- ."אל חי וקיים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד".

ובברכה השניה אהבה "אבינו האב הרחמן". וכן מצינו בקריאת שמע בעצמה:

- קודם מקבלים עול מלכות שמים "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" זוהי מלכות שלימה (גירסת הרי"ף לגמ' ר"ה דף לב ע"ב).
- ואחר כך מזכירים את ענין האהבה: "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך" וכו'.

וכן בכל מקום, עניני אהבת ה' צריכים להיות מושתתים על יראת אלקים ואימת המלך.

וכן בתפילת מוסף של יום טוב:

• יה"ר מלפניך ה' או"א מלך רחמן, שתשוב ותרחם עלינו...

Tishrei 5778

• אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך...

וכן בתפילת ימים נוראים אחרי קדושה:

- ...כי א ל מלך גדול וקדוש אתה.
- חמול על מעשיך ותשמח במעשיך וכו'.

וכך בכל מקום שמציינים את שני הענינים הללו, קודם כל מקבלים עול מלכות שמים, ורק אחר כך מותר לנו להזכיר את ענין האבהות וקשרי האהבה.

אולם כל זה חוץ מעשרת ימי תשובה ויום הכיפורים. אז מציינים: אבינו מלכנו אבינו, ואחר כך מלכנו.

וכן בתפילת "היום הרת עולם": "אם כבנים אם כעבדים. אם כבנים, רחמנו כרחם אב על בנים. ואם כעבדים, עינינו לך תלויות עד שתחננו ותוציא כאור משפטנו, איום קדוש".

"מחי ומסי ממית ומחיה... ברא כד חטי אבוהי לקיה, אבוהי דחיס אסי לכאביה. עבדא דמריד נפיק בקולר, מריה תאב ותביר קולריה... ברך בוכרך אנן וחטינן קמך... עבדך אנן ומרודינן קמך. במטו מנך ברחמיך דנפישין אסי לכאבין דתקוף עלן (דברי הבן), עד דלא נהו גמירא בשביא (דברי העבד)" (סוף סליחות של כל יום). כאן רואים את החסד הנפלא שיש לנו בתקופה זו.

וכן בקטע שנהוג לשיר לפני הוידוים בתפילות של יום כיפור "כי אנו עמך" אנו אומרים כבר בהתחלה: "אנו בניך ואתה אבינו" ורק בסוף אנו אומרים "אנו עמך ואתה מלכנו".

ואמנם, הוא הדין כל מקום שמדובר על תשובה וסליחה, הוי כתקופה זו של עשרת ימי תשובה.

וכן אנו אומרים בכל יום:

- , השיבנו אבינו לתורתך.
- וקרבנו מלכנו לעבודתך"...
- "סלח לנו אבינו כי חטאנו,
- מחל לנו מלכנו כי פשענו".

כל זה נובע מהכח של הבריאה החדשה שקיימת בתקופה זו.

מקדים רחמים לרוגז

ענין נפלא מאד מצינו ביום הכיפורים: "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני ה' תטהרו". לכאורה הלא קודם צריך האדם לטהר את עצמו ואחר כך יכפר הקב"ה, וגם הכתוב (ישעיה מד) "מחיתי כעב פשעיך וכו' שובה אלי כי גאלתיך" קשה כנ"ל, קודם היה צריך להיות "שובה" ורק אחר כך מחיתי כעב וכו'? אמנם, בדרך כלל על האדם לעשות את המאמץ הראשון של תשובה ואחר כך ה' עוזרו. אבל כשהזכות גדולה כמו ביום הכיפורים (וכן בתענית ציבור שזכותה גדולה מחמת הציבור, כדמוכח בגמ' ר"ה), אז ה' נותן לאדם את העזרה קודם, ומסיר את הטמטום מהאדם, כדי שיוכל לבחור בדרך הטובה. וזהו "מחיתי" כבר את הטמטום, כדי שתוכל לשוב.

וזהו ההסבר שה' מקדים רחמים לרוגז. שלכאורה קשה, היות וה' בין כך מתרגז ומרחם, מהו ההבדל אם הוא מקדים את הרחמים או לא? אלא הענין כמו שהסברנו. בדרך כלל על האדם לקבל על עצמו עול מלכות שמים, ואחר כך יכול הוא לגשת אל הקב"ה, כבן אל אביו, ולבקש רחמים. "ברוגז רחם תזכור", (קודם הרוגז, הדין, ורק אחר כך הרחמים). אולם, בתקופה זו ה' מקדים את הרחמים לדין. בתקופה זו אנחנו בראש ובראשונה בנים ואחר כך עבדים. "אבינו מלכנו". וזה מציין את ימי האהבה והקירבה של תקופה זו, "בהיותו קרוב" "אני לדודי ודודי לי", ר"ת אלול. ("אמש היה זה שנאוי לפני המקום, משוקץ ומרוחק ותועבה והיום הוא אהוב ונחמד קרוב וידיד", רמב"ם, הלכות תשובה, פ"ז הל" ו, עיין שם).

וזה הפירוש בדברי המשנה (יומא פה ע"ב): "אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין? ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר: 'וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם', ואומר: 'מקוה ישראל ה" מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקב"ה מטהר את ישראל". מקוה הוא כמו לידה מחדש. גם גר החייב במקוה כקטן שנולד דמי. ידוע, שכל עניני טומאה קשורים למוות טומאת מת, שרץ, ואף בנדה, יש כאן חיים בפוטנציה שלא התממשו. והדרך ליטהר מכולם מקוה, מים חיים. 40 סאה הם ארבעים יום של יצירת הוולד. המדה ששיערו שכל גוף האדם יכול להיכנס אליו. אדם הנכנס למקוה מים כאילו שב אל רחם אמו, שגם בו היה עטוף כל כולו במים, ויוצא הוא כבריאה חדשה.

כרחם אב ולא כרחם אם

ואם כן, שהכפרה והטהרה הוי בריאה החדשה, כמקוה וכרחם, יש לשאול, למה לא מבקשים רחמים כרחם אם על בנים, במקום כרחם אב על בנים? כאן נוכל להבין את היסוד של רחמים בדין. אין כאן שום ויתור כלל. "כל האומר הקב"ה וותרן יוותרו מעוהי". כל הענין של רחמים הוא ההשהיה. האפשרות לדחות את העונש. לתת עוד הזדמנות לתשובה. אמא מוכנה לוותר לגמרי, אבל אין אלו רחמים בדין. רחמים כאלו אינם דין כלל, אלא עיוות הדין. אמנם, הדין קיים, אבל יש רחמים יש הזדמנות לדחות את העונש. והיינו רחמי האב, האב אינו מוותר, אבל מוכן הוא לדחות, ולתת הזדמנות נוספת.

ואולי ניתן אף לפרש את דברי דוד ליואב בצורה זו: "לאט לי לנער לאבשלום". כל מה שדוד מבקש מיואב היא האטה. "אינני מבקש שנוותר לו, רק תנהג עמו באיטיות, תן לו הזדמנות לשוב". לכן, אף שיש כאן בריאה חדשה, ויציאה מהרחם מחדש, כתוב כרחם אב על בנים ולא כרחם אם על הבנים.

היסוד של ספר יונה

רעיון זה הוא היסוד של כל ספר יונה. הקב"ה שהוא האבא של כל האנושות, לא מוכן להתייאש מבניו, אפילו כשהם חוטאים. אבא חס על בניו. אחד שמשקיע במשהו מרגיש שהדבר הוא חלק ממנו, ואינו מוכן לוותר עליו כל כך בקלות. בגלל זה הקב"ה אף מוכן לקבל תשובת

אנשי נינוה, למרות שזו היתה תשובה ארעית שלא החזיקה לאורך זמן.
יונה הנביא רואה בזה חוסר צדק. לקבל את התשובה של אנשי נינוה
זהו חוסר אמת. לכן יונה אומר: "כי ידעתי כי אתה א-ל חנון ורחום
ארך אפים ורב חסד וניחם על הרעה". יונה מצטט כאן את דברי משה
אולם משמיט הוא את המלה אמת. בעיני יונה אין כאן אמת.

ויכוח זה עומד במרכז של כל הספר. ונראה שזה הטעם שאנו קוראים את הספר הזה במנחה של יום הכיפורים – לא לתת לנו דוגמא של תשובה מושלמת של אנשי נינוה, כדי שנחכה אותו, אלא דוקא להיפך, להראות לנו שהקב"ה מוכן לקבל אף תשובה מסוג ג', כמו אנשי נינוה – כי הקב"ה הוא האבא שחס על ברואיו. ואכן אלו הדברים האחרונים של הספר, דברי הקב"ה: "ואני לא אחוס על נינוה העיר הגדולה וכו'?!"

אם כבנים אם כעבדים

אנו מבקשים מהסתכלות הקב"ה אלינו: אם כבנים אם כעבדים.
איזה גדול ממי? ר' אליהו לפיאן (לב אליהו) נתן משל על כך: היה
אדם שהרבה לקנות בחנות מסויימת. העובדים בדרך כלל שרתו אותו
במסירות אבל לא בצורה יוצאת מן הכלל. יום אחד הוא נכנס לחנות
ואחד העובדים שרת אותו בצורה נפלאה רץ ממקום למקום, הכל
בזריזות ובהתלהבות. ניגש הוא אל בעל הבית ושאל אותו מאין הוא
השיג עובד כל כך מסור וטוב. ענה לו בעל הבית: 'אוה! אין זה עובד
סתם, זה הבן שלי. הוא לא תמיד מופיע, אבל כשהוא נמצא הוא עובד
נפלא'. The Maggid Speaks?

אמנם, לשניהם יש יתרון: לבנים יש את המעלה של קירבת הלב לעבדים, קירבת המעשים. העבד עושה את עבודתו בצורה המתחייבת, לא מעבר לזה. העבד לא מתלהב, הוא לא עושה לפנים משורת הדין. הבן לפעמים מחסיר יום, ולפעמים מתעצל ומזלזל. אבל יש עתים שהבן מתלהב, יש לו ירידות אבל יש לו גם עליות. לפעמים הוא עושה לפנים משורת הדין. העבד פועל מתוך יראה; הבן, לא כל כך עקבי כמו העבד,

אבל הוא פועל מתוך אהבה.

"וידעת היום והשבות אל לבבך" לעבד יש ידיעת השכל, אבל אין הוא מכניס את הדברים ללב. אולם תחושתיו של הבן טמונים ושתולים לתוך הלב. הוא פועל בהתלהבות ומתוך אהבה. אמנם, העבד נכשל פחות "וידעת"; הבן מתלהב "והשבות אל לבבך".

העבודה התמימה צריכה להיות בשתי הדרכים יחד ועל האדם להגיע לעבדות של הבן. על האדם להתייחס אל הקב"ה כאל 1)אבינו (2)מלכנו.

בכל השנה אנו מוכרחים לגשת לעבודה הזו בדרך הרגילה – קודם כל באימה וביראה ואחר כך באהבה והתלהבות. אולם השמחה הגדולה שיש בתקופה הזו ובמיוחד ביום הגדול הזה נובעת מזה שהקב"ה נותן לנו את האפשרות להתקרב אליו קודם כבן שפונה אל אביו – באהבה וקירבה עצומה.

וזה פירוש המאמר שלא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים וכט"ו באב.

נפנה אל אבינו האב הרחמן בתפילה – שהשנה הזו תהיה לנו שנה טובה תהיה שנה הרבה יותר טובה מהשנה שעברה. אבא אנו מבקשים ממך שתשמע את תפילותינו ותרחם עלינו בשנה של שמחה, בריאות ופרנסה שנהיה פנויים לגדול בקירבת אלקים ובעבודת ה' תמימה – לנו, למשפחתינו ולכל בית ישראל.

זה מעביר על מידותיו

כתבנו על המושג רחמי האב, מקורם וצורת פועלם, וכן כתבנו על הקדמתם לדין בתקופה זו. אמנם, יש כאן עוד ענין, והוא המפתח לעורר את הרחמים הללו.

בכל מקום מצינו שיש שתי בחינות, אבהות ומלכות ומפסיקים ביניהם להדגיש את הענין "הוא אבינו, הוא מלכנו"; "אם כבנים, אם כעבדים". כאן הוא בא ביחד, בלי שום הפסק: "אבינו מלכנו". הזכרנו לעיל שיש חוצפת מה בתשובה בכלל, ולולא חסדו של הקב"ה

לא יכולנו לבקש להקדים את הרחמים לדין. אבל כאן יש דבר יותר חמור, לא רק מקדימים, אלא מזכירים את שניהם באותה נשימה! אם מפרידים ביניהם מראים אנו שיש שתי בחינות שעובדות יחד, אבל להזכיר את שתיהם בנשימה אחת זוהי סתירה? מי הירשה לנו לעשות דבר כזה?

מקור תפילה הזו, "אבינו מלכנו", הוא בגמ' תענית (דף כה ע"ב):
"שוב מעשה בר' אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע
ברכות ולא נענה, ירד רבי עקיבא אחריו ואמר: "אבינו מלכנו אין לנו
מלך אלא אתה; אבינו מלכנו למענך רחם עלינו", וירדו גשמים. הוו
מרנני רבנן. יצתה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה
מעביר על מדותיו וזה אינו מעביר על מידותיו". (עיין ביאור נפלא לגמ'
זו באור ישראל כח, אבל אין הוא שייך לעניננו).

ר' עקיבא הזכיר שני ענינים בלבד בתפילה שלו, מלכות: "אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה; ואבהות ורחמים: אבינו מלכנו למענך רחם עלינו". וכתבו הפוסקים, שכיון שראינו שתפילה זו עזרה בתקופתו של ר' עקיבא חיברו אותה לתפילותינו ואף הוסיפו עליה בתים נוספים (עיין ב"י סימן תקפד). אמנם, יש כאן קושי רב. הרי הבת קול מוכיח לנו, שלא ניצלו אז בגלל מה שר' עקיבא אמר, ויתכן שתפילותיו של ר' אליעזר אף היו יותר נכונות ומתאימות הישועה באה היות ור' עקיבא מעביר על מידותיו, ומה תעזור לנו תפילה זו אם איננו מעבירים על מידותינו?

ע"כ, אין הכי נמי, תפילה זו פועלת וכן כל ההקדמה והחיבור של אבינו מלכנו רק אם אנו מעבירים על מידותינו, ואז הקב"ה נוהג בנו מדה כנגד מדה, וגם הוא מעביר על המידות ומקדים רחמים לרוגז.

בעצם ענין זה מופיע בגמ' מפורשת (ראש השנה דף יז ע"א):
"אמר רבא: כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, שנאמר:
'נושא עון ועובר על פשע' וכו', למי שנושא עון למי שעובר על פשע".
ואחרי זה מובא בגמ' מעשה: רב הונא בריה דרב יהושע חלה. ורב פפא נכנס לבקרו, וראה שהוא נוטה למות. אמר רב פפא לנקהלים: תכינו לו תכריכים. בסוף רב הונא הבריא ורב פפא התבייש בפניו. אמר לו רב פפא: מה קרה, מה ראית בשמים? ענה לו רב הונא: נכון, כך היה,

ומיתה נקנסה עלי, אולם, אמר להם הקב"ה: הואיל ואין הוא מעמיד על מדותיו, אל תדקדקו עליו, שנאמר: 'נושא עון ועובר על פשע', למי נושא עון לעובר פשע.

מספרים על ר' שרגא פייבל פרנק, תלמידו של ר' ישראל סלנטר, והפטרון של תנועת המוסר (חותנם של ר' משה מרדכי אפשטיין ור' איסר זלמן מלצר). ר' ש'פ פרנק היה בעל צדקה וחסד ונהג להלוות רבות לנצרכים. פעם נתן הלוואה לאיש אחד, וקבע זמן של שלשים יום לפרעון החוב, כדרכו, לא תבע מאותו אחד את פרעון החוב, והשבועות והחדשים עברו. היתה תקופה של קשיי נזילות בביתם של משפחת פרנק ואשתו, ששמעה שיש באפשרות הלווה הזה לשלם, ניגשה אליו וביקשה ממנו שיחזיר את הכסף שלווה. התחיל הלה לצחוק לה בפנים: "מה? חשבתם שאני אשלם לכם? לא היתה לי כל הוה אמינא להחזיר לכם את הכסף". אשתו של ר' ש"פ יצאה מביתו של האיש בבושת פנים. כעבור זמן לא רב, הלווה הגיע לר' ש"פ פרנק וביקש ממנו סכום נכבד בהלוואה, כל זאת בהבטחה שבבוא הזמן הוא יחזיר את שתי ההלוואות גם יחד. אשתו של ר' ש"פ נדהמה לראות שר' ש"פ אפילו חושב על הענין. "אל תהיה כסיל פעמיים", היא אמרה. "אין כאן שום סיכוי לקבל את כספנו חזרה, הוא לא יחזיר לנו לא את ההלואה הראשונה ולא את השניה". אמר לה ר' ש"פ: "אנחנו חייבים לתת לו את ההלואה הזו. הרי ברגע זה הוא חושב באמת ובתמים שהוא רוצה להחזיר את ההלואה. אמנם, אחר כך ישנה את דעתו, אבל אין באפשרותנו לתבוע אותו על זה. הרי באותו דרך אנו מתנהגים עם הקב"ה בכל שנה ביום הכיפורים. אנו חושבים שנוכל לשלם, ואף מכריזים בלב נרגש שנשלם את הכל במשך השנה, לא רק עבור שנה זו אלא גם עבור שנים עברו. 'רק תן לנו קצת באשראי ואף שאין בנו מעשים' אנו אומרים. והקב"ה ביודעו את הכל, ואף מה שטמון בסתרי לבנו מעביר על מידותיו ונותן לנו את הארכה הזו. אף אנו חייבים להעביר על מידותינו. ר' שרגא פייביל פרנק ההלווה כדבריו.

רק אם אנו ננהג במידה זו, יש לנו האפשרות לצעוק אל אבינו: "טאטע, טאטע רחם עלינו".

> בזכות ובשבח והודאה לה' על הנכדים החדשים ישראל שלום בן ר' יהודה פרץ נפתלי ישראל חיים בן ר' יואל אלימלך נועה אמונה בת ר' יהושע אריאל ר' מאיר בו ר' ישראל ודבורה רחל בת ר' נפתלי

From Rosh Hashanah to Daled Minim: We Need You!

Ray Yaacov Feit

he *daled minim* are an unlikely topic for a Rosh Hashanah dvar Torah. Nevertheless, sometimes looking ahead to the future can provide perspective on what we face in the present. In this case, although weeks away, the mitzvah of *daled minim* can provide insight for the Days of Awe that are upon us and the ultimate vision of the mission we begin to fulfill on Rosh Hashanah.

The Medrash (*Vayikra Rabbah* 30:12) comments that each of the *daled minim* that we are commanded to take daily on the holiday of Sukkos correspond to four different types of Jews who are brought together in this service of Hashem. Even the *arava*, which has "no taste and no smell", symbolic of Jews with neither wisdom nor good deeds, are important in the fulfillment of this mitzvah. The concept of unity and the inclusion of and importance of everyone is a beautiful one. Yet, its relevance to this holiday season is not obvious.

However, if we think carefully, daled minim, is not the only practice of achdus during these auspicious days. At the very start of Yom Kippur we declare "אנו מתירים להתפלל עם העברינים." We begin the tefillos of Yom Kippur by inviting everyone, even evildoers, to participate in the tefillah. The Mishnah Berura explains that not only do we make the invitation; we can't fast without it!

כדי שנוכל להתפלל עמהם דכל תענית צבור שאין בו מפושעי ישראל אינו תענית שהרי חלבנה שריחה רע ומנאה הכתוב עם סמני הקטרת (משנה ברורה סימן תריט) On a simple level there is a message here for the *rasha* (and frankly for all of us- for the *rasha* inside of every one of us.) We may not be a *tzaddik*. We may not be an *esrog*. But come into shul and surround yourself in holiness. That's your ticket. That's how you can be judged favorably. But what about after Yom Kippur, when we leave the holiness? The Torah tells the *rasha* and the Torah tells us, bind yourself to a *tzaddik*. Connect yourself with good people. Involve yourself with good; pretend to be good even though "it's not me" and eventually you will begin to be an *esrog* too; you start to become a *tzaddik* yourself.

However, I believe that there is a deeper message that relates to the heart of what Rosh Hashana is all about.

The Gemara *Kerisus* 6b (quoted by the *Mishnah Berura* above) says that *ketores* needs to have the foul smelling *chelbana*. Why? The Gemara *Sukkah* 45a says that:

כל הנוטל לולב באגודו והדס בעבותו מעלה עליו הכתוב כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן.

Why is *daled minim* compared to a *korban*? We begin on Rosh Hashanah to discuss the theme of *malchiyos*, anointing Hashem as our King. That is the theme of the day. We say:

וּבְבֵן תֵּן פַּחְדְּךּ ה' אלקינו עַל כָּל מַעֲשֶׂיךּ וְאֵימְתְךּ עַל כָּל מַה שָּבָּרָאת וְיִירָאוּךְ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחַוּוּ לְפָנֶיךּ כָּל הַבְּרוּאִים וְיֵעָשוּ כַּלָם אֲגַדַּה אֲחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךְּ בִּלֵבָב שַׁלֵם

"Everyone will become one unified group to do Your

Rav Yaacov Feit is an alumnus of Yeshivat Sha'alvim, ordained from RIETS with Yoreh Yoreh and Yadin Yadin and is a Judaic Studies Teacher in the Joseph Kushner Hebrew Academy, Rae Kushner High School.

(Hashem's) will." To anoint Hashem as King we need everyone. Unless everyone is a part of being ממליך Hashem, the coronation of the King is insufficient; His kingdom is lacking. 'אלקי נשמה באפו היאמר כל אשר נשמה באפו ה', every living breathing thing must be involved in anointing Hashem. We need everyone.

But the dream that we daven for on Rosh Hashanah, of the day when everyone will join together to anoint Hashem as King, does not end on Rosh Hashanah; it continues directly into Yom Kippur. On Yom Kippur we begin the davening by inviting everyone into shul- "אנו מתירים להתפלל עם העברינים"- we allow for even evildoers to participate in the *tefillos* because without them the Kingdom of Hashem is lacking. And perhaps, to complete the theme of Hashem's sovereignty, we take the daled minim, which symbolize everyone, to demonstrate that the vision of the whole world serving Hashem in unison which began on Rosh Hashana and continued on Yom Kippur is now being actualized on Sukkos. And although it's very early to think about Divrei Torah on the Haggadah, it's possible that this is why we emphasize the inclusion of even the rasha together with all types of children at the Seder. Every single one of them is needed to actualize the vision of anointing Hashem as our King, and so every one of them needs a place at the table.

Why must the *ketores* include the *chelbana*? It is because everything in the world must be used to serve Hashem. Even the putrid *chelbana*! And that's why the *lulav* when it is יבאגודו, when it is bound, is like bringing a *korban*. Just like the *chelbana*, binding everyone together allows for the actualization of the dream that began on Rosh Hashanah- for every single one of us to be a part of anointing Hashem.

The message of the *daled minim*, which really begins on Rosh Hashanah, is that complete service of Hashem requires everyone. We need the unique talents and contributions of every member of Klal Yisrael, and ultimately everyone in the world, to declare with a full heart that Hashem is One. Let us use these Days of Awe to recognize how precious each one of us is and to contemplate how we can do our share in anointing Hashem as Master of the World.

Rav Feit's article has been dedicated by

David and Gila Weinstein
in honor of the second Bar Mitzah of David's father,

ר' מרדכי בן ר' חיים

From Tisha Be'Av to Aseret Yemei Teshuva; What is The Focus?

Rav Reuven Ungar

ת the additions to the Shemoneh Esreh recited in Aseret Yemei Teshuva we notice the following: In the first addition we do NOT request חיים סובים.

Rather we state: "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר". Afterwards we add: "מי כמוך" מי כמוך". אב אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים ברחמים.". Once again, no mention of חיים טובים.

Only in the bracha of Modim do we request "יכתוב" and mention in Sim Shalom "לחיים טובים כל בני בריתך".

What generates this distinction?

In the lamentation - kinah- of Eli Tziyon recited on Tisha Be'Av we state "On Your Name which was desecrated- עלי שמך אשר חולל." Rav Soloveitchik, zt"l (recorded in Hararei Kedem) comments as follows: "This is the fundamental principle of the mourning on Tisha Ba'Av, as the destruction of the Beit HaMikdash, the killing of Jews, the exile of the Jewish People amongst the nations, SCREAMS out Chillul Hashem, and for THIS our hearts are depressed and our eyes are darkened...".

Rather than focusing on human suffering and specific difficulties, the ISSUE is KAVOD

SHAMAYIM- the Honor of Hashem. That is THE focal point which we mourn on Tisha Be'Av.

And that is the focal point- albeit in a more postive frame of reference- which we pray for on Aseret Yemei Teshuva.

Chazal in the Sifri (Parshat Zot HaBracha) instruct us to begin with praise of Hashem- *Shevach*- and only then to proceed to request our needs. This is predicated upon the order of Moshe Rabbeinu's words: He initially mentioned praise of Hashem, only afterwards mentioning the needs of the Jewish People. Likewise, the first 3 brachot of the Shemoneh Esreh constitute Shevach of Hashem, only afterwards do we request intelligence, redemption, health, prosperity and additional needs.

This begs the question: In Aseret Yemei Teshuva how do we request life in the Zachrenu Lechaim and Mi KaMocha additions in the first brachot of Shemoneh Esreh?! Doesn't this constitute a divergence from the proper sequence of praise prior to requests?

The *Meshech Chochma*, Rav Meir Simcha HaKohen of Dvinsk, author of the *Ohr Sameach* on

The existence of the Jewish People constitutes praise of Hashem! Our mere existence testifies to His Exisence, as the Jewish People publicizes His Being and Oneness. Afterwards we are authorized to request from Hashem good life.

Rav Reuven Ungar studied in MTA (YU High School for Boys) prior to attending Yeshivat Sha'alvim and is Director of Alumni Relations.

the Rambam, explains as follows: The existence of the Jewish People constitutes PRAISE OF HASHEM! The dead do not praise Him. We pray for life for the sake and Honor of Hashem- למענך אלקים חיים (as explained by Rav Nissim Gaon). We do not requestat that stage in the Shemoneh Esreh- good life. Our mere existence testifies to His Exisence, as the Jewish People publicizes His Being and Oneness. Afterwards we are authorized to request from Hashem good life.

In essence, this is the underlying principle of the Aleynu prayer, which originiates in the Malchuyot section of Mussaf of Rosh HaShanah. The Ramban writes at the end of Parshat Bo that the reason for the creation of the world is to recognize that Hashem Is The Creator of the world (this naturally obligates us to behave accordingly, striving to perform Chesed and Iustice in this world as the Rambam writes at the conclusion of the Guide to the Perplexed). The first paragraph of Aleynu proclaims that Hashem Is The King & Master of the World. The second paragraph expresses our desire to perfect this world, accepting His Rule. On Rosh HaShanah- the birthday of mankind- we restate the fundamental principles of existence. Hashem Is The Boss. The task of the Jewish People is to translatge this Truth in reality.

The lack of achievement of this goal is what we lament on Tisha Be'Av. The fulfillment of of this goal is what we pray for during Aseret Yemei Teshuva.

והיה ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד

Rav Ungar's article has been dedicated by

Steven and Helena Usdan

in honor of their daughters

Becky (SFW (2015) and Reuven Levinson, Shoshana Usdan and Neima Usdan (SFW planned 2025)

ABOUT SHA'ALVIM

Sha'alvim Educational Institutions began on the Kibbutz of Shaalvim (between Latrun and Modi'in) in 1961 with the establishment of the Yeshiva. Today, on a campus greater than 32 acres, more than 2,700 students arrive daily to learn, to study and to grow. Sha'alvim's programs begin in pre-school and continue through to the world renown yeshivat hesder for post-high school boys and includes overseas programs for men and women as well as kollel and training for rabbinic ordination.

At its core a successful Sha'alvim education is built on three foundational elements:

Values & Character

Above all else Sha'alvim places a very strong emphasis on the moral and spiritual growth of each of its students. The paradigm is the student with a combination of a high level of Torah knowledge and observance as well as "Yir'at Shamayim," a proper reverence of God. That success manifests itself in a person who is of high values and character at each and every moment, who integrates fully in to life in Israel and exudes the sense of 'Torah Im Derech Eretz."

Learning Environment

Sha'alvim provides optimal conditions for every student who comes to learn on its campus. Students learn from and study with Rabbis and unique Torah personalities and educators many of whom live on campus. Many open spaces and sports facilities allow the students to be able to participate in a wide range of games and recreation that assist in building camaraderie and lifelong friendships as well as enhancing the overall atmosphere that surrounds the learning.

Social & Community Connected

The students and alumni of the Sha'alvim are known for their involvement in activities that benefit the community at large. Starting from a young age, students are encouraged to volunteer and give back. The students and graduates spearhead many projects and are found at the forefront of social involvement throughout the community and across the Land of Israel.

SHA'ALVIM INSTITUTIONS

Yeshivat Sha'alvim Hesder

The hesder program at Yeshivat Sha'alvim is known the world over as a premier institution of Torah study. The Yeshiva is a five-year program combining Torah learning and military service. The Yeshivat Hesder is built with four key goals in mind: Life preparation, Personal Growth, Meaningful & Impactful Service in the IDF and High-level Torah Study. Over the many years of the Yeshiva's existence more than 1700 students have studied within its walls. They now fill roles as educators, rabbis, doctors, lawyers, members of government and the full spectrum of Israeli and Jewish community.

Yeshivat Sha'alvim Moty Hornstein Institute for Overseas Students

For over forty years the overseas program has provided young men from the United States, Canada, Brazil, France, England, Belgium, Switzerland, and Australia the opportunity to learn side-by-side with Israeli hesder students. In 1990 the program was renamed the Moty Hornstein Institute for Overseas Students, in memory of Moty Hornstein, a"h, an alum of the Yeshiva from 1989. Together, the students develop study habits, learning skills, and middot to shape their character and guide them throughout their lives. Teaching toward the 'complete person,' i.e. the combination of intellect, character, spirit and soul, and providing personal attention so that each student can develop his own unique approach to Avodat Hashem is a hallmark of Sha'alvim. Over the many years more than 1700 young men have studied at Sha'alvim and are now found serving in leading roles in almost every Jewish community around the world.

Sha'alvim For Women (SFW)

Sha'alvim for Women began 12 years ago with 45 students and currently boasts over 650 proud alumni across the globe. The program was designed to fill a void in high level Zionist Women's education. The SFW leadership and faculty have created an educational environment that promotes the ideals of Yeshivat Hesder Sha'alvim; a love for Torat Yisrael, Eretz Yisrael, Am Yisrael and Medinat Yisrael. The high level of learning at SFW provides the students with the analytical skills and abilities to tackle the most complex texts, while the exceptionally warm environment, along with the committed faculty and staff provide lifelong inspiration. Our alumni have taken on challenging careers in the fields of medicine, education, law and others and they have become leaders in their communities the world over. Some have even returned to SFW as faculty!

Shlomo Aumann Institute

The Shlomo Aumann Institute is an institute for research and publication of new and revised editions of sefarim. The institute is named in memory of Shlomo Aumann, Hy"d, son of Nobel laureate Professor Yisrael Aumann. Shlomo, an alumnus of the Yeshiva was killed in battle in the First Lebanon War. He was a lover of books and one who knew his works. The institute operates with his personality as its guide. The institute is engaged in publishing works of Rishonim and Achronim that are either based on manuscripts and/or original publications with an attempt towards comparing and correcting the works, their sourcing, notes and references for the purpose of benefiting today's and future Torah scholarship.

SHA'ALVIM INSTITUTIONS

Ulpana High School for Girls

Nearly 600 girls, grades 7 through 12, attend the girls' high school. The students come to Sha'alvim from many locations, near and far. The matriculation rate on bagrut stands at 95%. The educational philosophy teaches towards three goals: character development, reverence of Heaven and communal and social involvement. Programming and curricula are developed to further each of those goals. Additionally, classes and studies are structured for every student to succeed on bagrut exams at a high level. The students are given the chance to 'major' in biology, chemistry, literature, history, computers or the arts which is above the required three science courses and mathematics.

Yeshiva High School for Boys

Approximately 400 students between grades 7 and 12 attend the boys' high school. The school is a national religious Zionist institution that lives by the motto of 'Yirat Shamayim & Excellence'. That sense of 'Awe of Heaven' is manifested in pursuing excellence in every field and educating the students to have a real sense of a 'living Torah', of continually deepening their learning, of increasing their happiness and of building great friendships and the regular performance of good deeds. This effort is greatly enhanced by a faculty that 'lives' for the students at every hour of every day.

Yeshiva Ketana Derech Chaim for Boys

120 boys study at Derech Chaim. The four year structure of the Yeshiva differs from the typical high school. The first three years at Derech Chaim are dedicated exclusively to Torah study. All areas of Torah (Talmud, Bible, Jewish Law) are part of the curriculum and the style of learning is mostly in chavrutot directed and facilitated by the dedicated faculty. In the fourth year, the students are given the opportunity to study for the bagrut exams in a specialized learning program designed for the students. Approximately, 95% of the students successfully receive their bagrut certification.

Shalhevet Elementary School for Boys/Girls

The twin elementary school programs on the campus of Sha'alvim serve many hundreds of boys and girls on a day to day basis. The students are from the local communities and there are a number of students who travel to Shalhevet each day as a result of strong commitment to education and a commitment to excellence. It is at Shalhevet where the boys and girls are instilled with the ethos of the Sha'alvim Educational Institutions.

SHA'ALVIM INSTITUTIONS

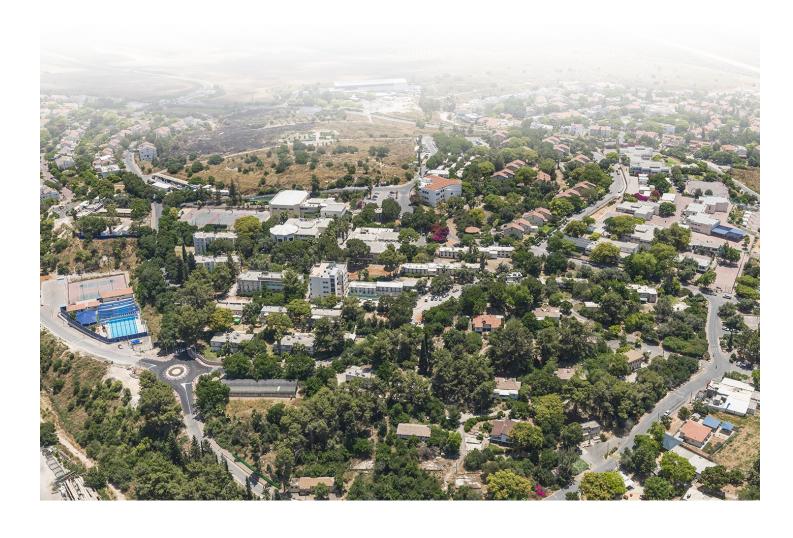
HaShlucha Program

The HaShlucha progam responds chiefly to graduates of high school who wish to deepen and consolidate their spiritual lives and values but do not necessarily envision themselves in either a 'classic' Yeshivat Hesder environment, a pre-military mechina or fully integrated in the IDF. Sha'alvim built a program with a unique form of education, which succeeds in developing these young men from various backgrounds into high moral and character values individuals, full of content and motivation, and serving Hashem with great joy.

Na'aleh High School Program for Overseas Students

Na'aleh is a fully subsidized high school program in Israel. Students in the program receive a full scholarship to come and study in Israel which includes: Full tuition, free flight to Israel, room and board. Students in Na'aleh range from 10th grade to 12th grade and come to Israel from multiple countries including: England, Italy, France, USA, Canada, Russia, Australia and more. The goal of the program is to progress from 'uplan to bagrut' (Israel matriculation exams). The program subsidy is provided by the Ministry of Education.

HISTORY OF SHA'ALVIM

1961: The founding of the Yeshiva

Rav Meir Schlesinger, the Rabbi of Kibbutz Sha'alvim, is elected to head the Yeshiva that was formed at the initiative of the Ezra movement and the Po'aley Agudat Yisrael Party. The students in the Yeshiva learned Torah during the day with their weapons at their sides, and protected the border at night.

1967: The second Hesder Yeshiva in Israel

After the Six Day War, Sha'alvim and the Ayalon Valley were freed from the fear of the Jordanians, and the military Yeshiva becomes the second Hesder Yeshiva in Israel whose students combine Torah learning with army service.

1970: Overseas program begins

A program was formed for high school graduates from abroad who come to the Yeshiva for a year or two to learn Torah. Since then, and through the Moty Hornstein Institute for Overseas Students more than 1700 students have learned in the Yeshiva. Through the years more than 400 alumni of the overseas program have made Israel their home.

1971: The Yeshiva High School

The 'Yeshiva Ketana' becomes a Yeshiva High School, whose students learn Torah subjects along with general studies. Rav Yaakov Tzur is appointed the first Rosh Yeshiva of the High School.

1979: Kollel Opens

A Kollel was established for young married students, and an institution to train alumni of the Hesder Yeshiva to become Rabbis opens its doors.

HISTORY OF SHA'ALVIM

1987: The opening of Shalhevet for Boys and Shalhevet for Girls

An elementary school was created in conjunction with the Kibbutz, under the auspices of the Sha'alvim Educational Center

1988: Torah Seed Projects

The first Torah seed project named "Sha'alei Torah" opens in Beit Shemesh. Following that group, others went on to Sderot, Yavneh, Katzrin, Kadima, Chatzor, Dimona and Kiryat Hayovel in Jerusalem.

1999: The establishment of a High School for Girls

The Sha'alvim Educational Center founded an Ulpana for girls as a sister school to the Yeshiva High School.

2005: Sha'alvim for Women

Sha'alvim for Women, the seminary for overseas post-high school students opened its doors.

2012: Na'aleh

Na'aleh, a program for religious high school students from overseas began at Sha'alvim.